ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

РЎЗНОМА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН

№ 214 (10.210).
1991 йил
5 ноябрь
сешанба
Баҳоси 8 тийин.

Вилоят ижтимоий-сиёсий рўзномаси

331 МИНГ ТОННА ТОШКЕНТ ПАХТАСИ

БУ ЙИЛГИ баҳор пахтакор-деҳқонлар учун ҳам анча оғир келди. Бир қатор ташвиш ва муаммоларни кўндаланг қилиб қўйди. Чигит экиш кечикди. Бунинг устига айрим жойларда далалар бузиб қайта экилди. Бироқ лабзи ҳалол, фидойи деҳқонлар ўзларининг тажриба ва маҳоратларини ишга солдилар. Қийинчиликларни ташкилотчилик ва ирода кучи билан енгдилар. Одамларга, далада ишловчиларга яхши шарт-шароит яратиб бериш муаммоларни енгишда муҳим роль ўйнади. Шундай қилиб, асосий майдонларда мўл ҳосил етиштирилди.

Ғўзани баргсизлантириш, далаларни машина теримига мослаш, техникани таъмирлаш, механизаторларни шайлаш ишлари ҳам ўз вақтида ўтказилди. Ҳар бир район, ҳар бир хўжаликда ишнинг сифатига эътибор берилди.

Пахтакорлар аввал бошданоқ етиштирилган ҳосилни терим техникаси, хўжаликлардаги мавжуд ишчи кучлари ёрдамида териб олишни мўлжал қилиб меҳнат қилдилар. Авжи йиғим-терим қизғин кунларида пахтазорларда 2700 та машина ишлади. Бу машиналарнинг бир меъёрда ва унумли ишлаши учун кўчма устахоналар фаолияти жонлантирилди.

Жумҳурият Президентининг қатор хайрли фармонлари, механик-ҳайдовчилар, қўлда пахта терувчилар меҳнатига рағбатлантирилган ҳақ тўлаш бўйича жорий этилган амалий тадбирлар унумдорликни таъминлади. Аслини олганда пахтанинг пишиб етилиши аввалги йилдагига қараганда 10—12 кун кеч бўлса-да, кўрилган барча чора-тадбирлар бу кечикиш муддатини қисқартиришга қаратилди. Натижа яхши бўлди. Вилоят пахтакорлари барча имкониятлардан, кузнинг илиқ-иссиқ, ҳавонинг очиқ келганлигидан фойдаланиб, йиғим-теримни уюшқоқлик билан ўтказишга астойдил ҳаракат қилиб, ниҳоят режани бажаришга эришдилар. Давлат ҚАБУЛ ПУНКТЛАРИГА 331 МИНГ ТОННАДАН ортиқ Тошкент пахтаси етказиб берилди. Бу ҳосилнинг 75 фоизига яқини юқори сортларга сотилди.

Деярли ҳамма ноҳиялар машинада пахта териш юзасидан белгиланган режани муваффақиятли уддаладилар. Натижада вилоят бўйича режадаги 248 минг 300 тонна ўрнига 265 минг тоннадан ортиқ пахта машиналарда терилди. Ҳар бир агрегатнинг ўртача унумдорлиги 97 тоннани ташкил этди.

Машиналар шарофати туфайли Қуйи Чирчиқ ноҳияси пахтакорлари биринчи бўлиб маррага етиб келдилар. Улар пахтани эртароқ етилтириб, барг тўкишни ўтказишда сифатга эътибор бериб, кўсакларнинг мўлжалдагидек очилишини таъминлаб, машиналарни ишга туширган эдилар. Бу кунлик пахта тайёрлаш суръатининг юқори бўлишини таъминлади. Шунинг учун ҳам натижа салмоқли бўлди.

Иккинчи бўлиб маррага етиб келган ўртачирчиқликлар бугунги кунга келиб умумий фоиз бўйича бошқалардан ўзиб кетдилар.

Иқлим шароити анча мураккаб бўлган бекободликлар бу йилги қийин вазиятда ҳам фидойилик намуналарини кўрсатдилар.

Бўка ноҳияси қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари ҳам далаларда уюшқоқлик, юксак интизом намуналарини намойиш этиб, режаларини муваффақиятли адо этишга эришдилар.

Юқори Чирчиқ ва Пискент ноҳиялари пахтакорлари ҳам режани бажариш арафасида турибдилар.

Жуда кўп хўжаликлар ғўза парваришида илғор усулларни қўллаб, меҳнатни ташкил этишнинг ижара, пудрат усулларидан моҳирона фойдаланиб, ҳосилдорликни оширишга эришдилар. Қуйи Чирчиқ ноҳиясидаги Ленин номли жамоа хўжалиги, «Коммунизм» шўро хўжалиги, Бўка ноҳиясидаги Навоий номли жамоа хўжалиги, Ўрта Чирчиқ ноҳиясидаги Акмал Икромов номли жамоа хўжалиги сингари хўжаликлар шулар жумласидандир.

Лекин ҳали далаларда ҳосил бор. Президентнинг режадаги хом ашёнинг беш фоизини ва режадан ташқари олинадиган ҳосилнинг жамини хўжаликларнинг ўз ихтиёрига бериш тўғрисидаги фармони пахтакорларни руҳлантирмоқда. Улар бу ғамхўрликка жавобан даладаги бор ҳосилни йиғиб-териб олишга аҳд қилдилар. Шу билан бирга кузги-қишки ишлар ҳам кучайтириб юборилди.

Пахтакорлар далаларни пахтадан тозалаб, шудгорлаш ишларини ва бошқа келгуси йил мўл ҳосили учун замин яратиш билан боғлиқ тадбирларни ҳам ўз маромида ва сифатли ўтказиш учун астойдил ҳаракат қилмоқдалар.

● Ҳозир қайси қишлоққа борманг, излаган кишингизни фақат даладан топасиз. Бу ўз-ўзидан аён. Чунки йил бўйи пешона тери эвазига етиштирилган пахта ҳосилини қисқа вақтлар ичида ёғин-сочинли кунларга қолдирмасдан йиғиб-териб олиш асосий вазифа эканлигини барча яхши билади. СУРАТЛАРДА: Янгийўл ноҳиясининг «Партия XXII съезди» жамоа хўжалиги аъзолари Тўлғаной Зайнуллаева (юқорида) ва Ҳафиза Абдураҳмоновалар кунига 100—120 килограммдан ошириб пахта теришяпти. Раҳмат сизга, маъсума пахтакорлар!

Сураткаш Д. АҲМЕДОВ.

• Маррага етганлар ҳузурида

ПАХТА йиғим-терими авж олган кезлар эди. Оққўрғонга йўлим тушди. Кундалик маълумот билан қизиқдим. Олди хўжаликлар режани 50—60 фоизга бажариб қўйишган. Кунлик суръат ҳам шунга яраша. Лекин қаторнинг энг сўнггида «Ленинобод» жамоа хўжалиги борарди. Ўшанда кўпчилик қатори мен ҳам бу йил «Ленинобод»да пахта бўлмабдида деб ўйладим. Орадан чамаси 10 кун ўтгач, яна Оққўрғонга боришга тўғри келди. Яна хўжаликларда пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисидаги маълумотга кўз югуртирдим. Буни қарангки, «қолоқ» лениноободликлар отга қамчи босишибди. Менга бу ҳали ҳаммаси эмас, улар тўрт кундан буён беш фоиздан ошириб пахта беришмоқда, яна камида уч кун шу суръатни ушлашмоқчи, дейишди.

Куни кеча яна бир хушхабар эшитдим. «Ленинобод» жамоа хўжалиги Оққўрғонда учинчи бўлиб йиллик пахта тайёрлаш режасини бажарибди. Давлатга 3880 тоннадан ортиқ пахта сотишибди. Буни эшитиб қизиқишим янада ортди. Ҳар ҳолда бунинг бир сабаби бўлса керак. Акс ҳолда бундан 10—15 кун муқаддам энг охирги ўринда бораётган хўжалик пешқадамлар сафида маррага етиб келармиди. Шу тариқа хўжаликка йўл олдим. Деҳқонларнинг ишлари билан танишдим. Раис Абдукарим Орзиқулов билан суҳбат қурдик.

ЎЗИМИЗГА ҚЎЙИБ БЕРИШСА БЎЛГАНИ

МАШИНАНИ БИЛИБ ИШЛАТИШ КЕРАК

— Абдукарим ака, бу йил жамоа хўжалигида пахта теримини ташкил этиш усули ҳақида кўп гапиришмоқда, — сўрадим ундан.

— Нима, «яхши от кейин чопади» қабилида иш тутдингларми, ёки бирон сир борми?

У кулиб қўйди-да, бироз ўйга толди. Фикрини жамлаб олди шекилли, шошмасдан гап бошлади.

— Хафа бўлмангу, бир қолипда ишлашга фақат биз — деҳқонлар кўникиб қолганмиз-ми, десам сиз — журналистлар ҳам ўрганиб қолган экансизлар. Гап шундаки шу кунгача бизни доим шундай ишлашга мажбур қилишди. Пахтани эк деса экдик, чилпи деса чилпидек, суғор деса суғордик, тер деса тердик. Мен иш бошлаган кезларимданоқ бунга қарши чиққанман. Келинг, биргина машина теримини таҳлил этиб кўрайлик.

Амалда нима бўлади. Пахтани чала очилтириб далага машиналарни киритамиз. Натижада очилган пахта териладику-я, лекин машина ҳали етилмаган кўсакларни шикастлаб кетади. Йиллик режа эса эндигина 50—60 фоизга бажарилади. Орадан 10—12 кун ўтгач пахтазорга яна машинани киритамиз. Шу тариқа 3—4 марталаб терим ўтказамиз. Харажат эса ортиб бораверади. Ёнилғи исроф бўлади. Машина ишдан чиқади ва ҳоказо. Энг ачинарлиси қайта-қайта оғир тракторлар кирган майдонларда тупроқ тузилиши бузилади.

Биз бу йил ана шунга барҳам беришга аҳд қилдик. Қўшни хўжаликлар аллақачон теримни бошлашганда биз ғўзадаги баргнинг обдон тўкилишини кутдик. Ҳосилнинг энг камида 90 фоизи очилганда теримга киришдик. Шу тариқа биринчи машина теримининг ўзидаёқ йиллик режа 87 фоизга бажариб қўйилди. Ҳосилдорлик 25—26 центнерни ташкил этди.

Келинг, сизга мен хўжаликка дастлаб бош муҳандис бўлган 1974 йилдаги бир воқеани ҳикоя қилиб берай. Менга юқоридаги раҳбарлар 15 гектарча ердаги пахтага машина киритмайсан, қачон биз айтсак ўшандагина тердирасан, катталар кўришмоқчи, деб айтишди. Шундай қилиб Пўлатхўжа Тошхўжаевнинг 12 гектарлик майдонига машина йўлатмадик. Қолган ерларга эса аллақачон икки—уч марта машина кириб чиқди. Катталардан эса дарак йўқ. Октябрь ойи яримлаганда бирдан иккита машинани теримга тайёрла деган буйруқ келди. Пахтазорни кўриб ҳайратланиб қолдим. У шунчалик очилган эдики, бунақа ҳосилни эсимни таниганимдан буён кўрмаган эдим. Бунинг устига ўша йилларда ғўзани қўшқаторлаб, қалин усулда экиш тажрибаси бор эди. Шунинг учунми, далада бўш жой йўқдек кўринарди. Раҳбарлар ке-

(Давоми учинчи бетда).

Вилоятимиз кундалик ҳаётидан

• Чиноз ноҳияси

ЭНГ ПИШИҚ ҒИШТ

Янгийўл ноҳияси ҳудудига ёндош Арқонсолди сойлигида йилига 6.000 тонна ўта чидамли ғишт ишлаб чиқаришга мўлжалланган Ўзбекистон — Туркия қўшма корхонасини қуришга тайёргарлик ишлари бошланди. Қурилиш майдонига қум, шағал тўкилмоқда.

— Корхонанинг ишга туширилиши жумҳуриятнинг шундай ғиштга бўлган эҳтиёжини қисман қондириш имконини беради, — дейди қурилиш ишларини олиб бораётган «Агропромстроевец» қурилиш фирмасининг бошлиғи И. Аббосов, — бу ишларни янада кенгроқ йўлга қўйиш керак.

Корхонанинг технологик ва моддий таъминотини Туркия томони тўлиқ ўз зиммасига олган.

ТИЖОРАТ ИШЛАРИГА КЕНГ ЙЎЛ

Билим жамияти ноҳия ташкилоти ҳам давр талаблари асосида тижорат ишларини кенг йўлга қўймоқда. Бунинг учун аҳолига узлуксиз таълим беришнинг ноанъанавий усуллари изланмоқда. Яқин кунларда ташкилот қошида очилган кичик хонадон ҳамширалари ҳамда ҳисоб-китоб курсларини иккинчи навбатдаги битирувчилар тамомлашади. Бу курсларнинг ҳар бирида 30 тадан ўқувчи таълим олмоқда.

ҲУНАРЛИ ХОР БЎЛМАС

Чиноз шаҳрида янги устахона очилди. Мазкур устахонада нодир бўлмаган металлардан заргарлик буюмлари тайёрланади ҳамда дастхат ва табриклар «ўйиб ёзилади». Заргар А. Бобоев аҳолининг ҳожатини чиқараётганидан мамнун. «Иш билган хор бўлмас» деб шунга айтишса керак-да.

ОМБОР ТЎЛИҚ—КЎНГИЛ ТЎҚ

Карл Маркс номли жамоа хўжалигида қишга пухта тайёргарлик кўрилмоқда. Шу кунгача 85 тонна буғдой, 150 тонна макка дони, 70 тонна картошка, 72 тонна пиёз, 40 тонна шоли, 20 тонна сабзи маҳсулотлари аҳоли эҳтиёжи учун ғамлаб қўйилди.

Хўжаликнинг Ёвбош қишлоғида Б. Султонов ташаббуси билан тегирмон ва мойжувоз қуриб битказилди. Яқинда шоли янчиш цехи ҳам ишга туширилади.

УСТАХОНАЛАР ҚУРИЛМОҚДА

Ноҳияда аҳолига транспорт хизмати кўрсатишни такомиллаштириш борасида ҳам анчагина ишлар қилинмоқда. Яқинда Чиноз автобус-таксомотор паркини кенгайтириш учун янги ер сотиб олинди. Иккита катта устахона ва автомашиналарни ювиш цехи қуриш бошлаб юборилди. 2 миллион сўмлик маблағ ажратилган қурилиш ишларини Ўзбекистон Қурилиш вазирлигига қарашли 163- ҳамда 365-механизациялашган кўчма колонна қурувчилари олиб боришмоқда. Қурилиш ишлари ниҳоясига етса, шу кунгача шаҳар аҳолисига хизмат кўрсатиб келаётган 53 та автобус, 16 та маршрут ва 16 та енгил таксилар сони ва хизмат кўрсатиш сифати анчагина ошади.

Ҳамроқул СУЛАЙМОНОВ.

ЮЗЛАРИ ЁРУҒ БЎЛДИ

Тадбиркорлик билан, узоқни ўйлаб иш олиб борадиган деҳқонлар қийинчиликларни енгиш йўлини топа оладилар. Бўка ноҳиясидаги Фрунзе номли жамоа хўжалиги меҳнаткашлари ҳақида шундай гапларни айтиш мумкин. Далада мўл, бироқ, ўтган йилдагига қараганда анча кечроқ ҳосил етилган эди. Шунинг учун ҳам терим бошланган кезларда хўжалик суръатда анча орқада қолди, бундан деҳқонлар анча азият чекдилар. Лекин улар эпини қилиш учун ҳамма имкониятларни ишга солдилар.

Энг муҳими — деди, жамоа хўжалиги бошқаруви раиси Комилжон Дўсматов, — одамларда режани бажариш учун ишонч, иштиёқ ҳиссини уйғота олдик. Ҳамма бир жон, бир тан бўлди. Машиналар тўла қувват билан ишлади. Деҳқонлар пахтанинг ҳам, сабзавотнинг ҳам эпини қилдилар.

Дарҳақиқат, хўжалик пахтакорлари биринчи ноябрда ноҳия билан бир вақтда маррага етдилар. Давлатга 2 минг тоннадан ортиқ пахта топширилди. Бу ҳосилнинг 1670 тоннадан ортиғи машинада терилди. Салим Сатторов, Имом Пўлатов сингари механик-ҳайдовчилар 120—150 тоннадан пахта тердилар. Жуда кўп бригадалар ҳосилдорликни оширдилар.

Айни кунларда ҳам далада йиғим-терим ишлари давом этаяпти. Фрунзеликлар катта машаққатлар эвазига етиштирилган ҳосилимизни ерда қолдирмаймиз, демоқдалар.

Э. ЙЎЛДОШЕВ.

• ОБУНА—92

АЗИЗ МУШТАРИЙЛАР!

ҚАДРДОН РЎЗНОМАНГИЗ «ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ»ГА ЁЗИЛИШНИ УНУТМАНГ!

1992 йил учун рўзнома ва ойномаларга обуна давом этмоқда. Бошқа нашрлар қатори «ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» рўзномасига ҳам барча алоқа бўлимларида обуна қабул қилинмоқда.

«Тошкент ҳақиқати»нинг бир йиллик обуна баҳоси — 25 сўм 68 тийин, ярим йилга 12 сўм 84 тийин, уч ойга эса 6 сўм 42 тийин.

ҲУРМАТЛИ МУШТАРИЙЛАР! Фурсат ғаниматлигида ўз рўзномангиз — «ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ»га обуна бўлишга шошилинг!

...ҲАММАСИ СИЗГА БОҒЛИҚ

Далаларда бутун йил давомида минглаб машаққатлар эвазига етиштирилган ҳосилнинг сўнгги мисқоллари йиғиштириб олинмоқда. Хирмонларга тикилган кўз яшнайди, дил қувонади, чунки иқтисодий қийинчиликлар адоғини кўришга иштиёқмандлар. Она-замин неъматларининг бугунги баҳосини, ҳақиқий қадрини яхши билишади. Шу сабабми, тилларда шукрона, дилларда қониқиш ва яна озгина умид:

— Худо хоҳласа, энди...

Ҳа, олтин куз бу йил ҳам юртимизни ҳимматидан бебаҳра қилмади.

Бироқ... деҳқондан марҳаматини аямаган куз фасли бизга келганда бироз «инжиқлик» қилди. Биз обуна мавсумида кўзлаган марраға етолмадик. Шунинг учун мавсум муддати 15 ноябргача узайтирилди. Муҳарририятимизга мактуб йўллаётган, қўнғироқ қилаётган муштарийлар ҳам обуна мавсумининг муваффақияти тўғрисида жон куйдирмоқдалар. Жамоатчи мухбирларимиз Т. Қодиров, А. Маҳкамовлар эса муҳарририятимизга обуна ҳақидаги хушхабарларни етказишга шошилганлар. Оғир дамларда биз билан ҳамдам бўлаётган муштарийларимизга миннатдорчилик билдирамиз. Ёдингизда бўлсин, ҳар бир хушхабар, ҳар бир янгилик муҳарририят диққат-эътиборида. Дала ишларидан бўшаб, рўзномага ёзилиш ҳаракатига тушганларга эса, яна бир бор эслатамиз:

— Обуна тугашига оз қолди. Шошилинг, чунки мавсум муваффақияти фақат сизларга боғлиқ.

Б. МИРЗАҚОБИЛОВ.

ЭЛЧИ ҚАБУЛ ҚИЛИНДИ

Ўзбекистон билан танишув сафарига келган Австралиянинг СССРдаги фавқулодда ва мухтор элчиси Каван Оливер Фентон Хоугни Ўзбекистон Республикасининг Президенти И. А. Каримов 2 ноябрь куни қабул қилди.

Элчига Ўзбекистоннинг ижтимоий-иқтисодий аҳволи, унинг чет мамлакатлар билан ўзаро манфаатли иқтисодий алоқаларни ривожлантириш имкониятлари ҳақида гапириб берилди. У ўзини қизиқтирган саволларга жавоблар олди.

Суҳбатда Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Вазирлар Маҳкамаси раисининг ўринбосари Б. С. Ҳамидов, Республика ташқи ишлар вазирининг биринчи ўринбосари Ф. Г. Тешабоев қатнашдилар.

(ЎзТАГ).

ЎЗГАРИБ БОРАЁТГАН ДУНЁ МУАММОЛАРИ

Тошкентда Ўрта Осиё республикалари ва Қозоғистон ёш олимларининг минтақа фалсафа ўқишлари ниҳоясига етди. Бу тадбир «Фалсафа. Маданият. Инсон» мавзусига бағишланган эди.

Тадбирнинг икки кунлик дастурига мувофиқ ёш жамиятшунослар инсон ва унинг ҳозирги замон маданияти, янада мукаммал жамият қуриш шароитида ижтимоий янгиланиш ва инсон фаолиятини унга мақбуллаштириш, одамлар турмушида маънавий ва аҳлоқий жиҳатларни кучайтириш билан боғлиқ кенг доирадаги фалсафий муаммоларни муҳокама қилишди.

Анжуманда иштирок этиш учун мамлакатимиз бошқа минтақалари илмий марказларининг олимлари ҳам таклиф этилганди. Учрашув қатнашчилари ялпи ва шўъба мажлислари дастурига киритилган масалаларни муҳокама қилишдан ташқари ижодий алоқалар ўрнатишди, илмий ҳамкорликни янада ривожлантириш ва мустаҳкамлаш йўлларини белгилаб олишди.

(ЎзТАГ).

● *Қишга қандай тайёргарлик кўряпсиз?*

ЭНГ МУҲИМИ ХАЛҚНИНГ ХОТИРЖАМЛИГИДИР

ҲОЗИРГИ кунда иқтисодиётдаги беқарорлик таъминотга ҳам ўз таъсирини кўрсатяпти. Лекин имкониятлардан тўлиқ фойдаланиб иш кўрилаётган жойларда аҳолига озиқ-овқат, кенг истеъмол моллари ва бошқа зарур маҳсулотларни етказиб беришда узилишлар бўлмаслигига эришилмоқда. Бу масаланинг бир томони. Бугунги вазият қиш мавсумида тақчиллик янада кучайиши мумкинлигини кўрсатмоқда. Шундай экан унга ҳозирданоқ пухта тайёргарлик кўриш керак.

Бу масала, айниқса, шаҳар ноҳияларида катта аҳамиятга эга, чунки бу жойларда аҳоли бирмунча зич жойлашган. Бунинг устига бу ерга барча озиқ-овқат маҳсулотлари, мева, сабзавот, картошка четдан олиб келинади. Шунинг учун ҳам бу ноҳияларда ишнинг кўзини билиб юритишни тақозо этмоқда. Таъминотни ҳеч бўлмаса бугунги кун даражасида сақлаб қолиш учун ҳар бир ноҳиянинг истеъмол даражасидаги озиқ-овқат, кенг истеъмол моллар заҳирасига эга бўлмоғини даврнинг ўзи талаб қилмоқда.

Хўш, бу борада Сирғали ноҳиясида қандай тадбирлар амалга оширилмоқда, хусусан бу ердаги маҳаллий ҳокимият қандай чоралар кўряпти? Биз ноҳия ижроия қўмитаси раисининг ўринбосари, иқтисодчи Шавкат ҒИЕСОВ билан шу ҳақда суҳбатлашдик.

— ШАВКАТ ака, очиғини айтадиган бўлсак, кейинги сиёсий воқеалардан сўнг аҳолининг асосий ишонган маркази ижроия қўмиталар бўлиб қолди. Бугун одамлар қандай масала бўлмасин ижроқўмларга мурожаат қилмоқдалар. Демак, ижроия қўмиталар ўз ишини қайта ташкил этиши лозим. Мана шундай шароитда хусусан оғир келиши кутилаётган қиш мавсумига тайёргарлик алоҳида аҳамиятга эга. Шундай экан Сирғали ноҳиясида бу масалаларга қандай ёндашилмоқда?

— Жуда тўғри айтдингиз, ҳозирги кунда ижроқўмларнинг вазифаси шунчалик кенгайиб кетдики, ноҳиядаги кишилар барча ижтимоий-сиёсий муаммолар бўйича бизга мурожаат қилмоқдалар. Уларнинг ичида ишлаб чиқаришдан тортиб, уй-жой билан таъминлаш, уларни таъмирлашгача бўлган масалалар бор. Бундан ташқари транспорт ва алоқа хизматларидаги номутаносибликлар ҳам аҳолини қийнамоқда.

Албатта, бу вазифалар ўз вақтида ҳал этилмоғи зарур, аммо халқни кўпроқ ташвишга солаётган нарса, дўкон пештахталарининг бўшаб қолаётганлиги. Бу ерда гап аҳолини озиқ-овқат, кенг истеъмол моллари билан таъминлаш устида бормоқда. Ахир, бўш қоп тик турмайди, деган нақл бор-ку, халқимизда. Ҳамма соҳада тақчилликка маълум муддат чидаш мумкин, лекин озиқ-овқат тақчиллигининг асорати оғир. Йўқ, бу муболаға гап эмас. Шунинг учун ҳам қанчалик мураккаб бўлмасин, Сирғали ноҳиясида ана шунга йўл қўймаслик учун бутун имкониятлар ишга солинмоқда. Ноҳияда 150 минг аҳоли истиқомат қилади. Уларнинг 60 мингигина корхона ва ташкилотларда меҳнат қилади. Демак, кўриниб турибдики, 90 минги — булар болалар, ишламайдиган оналар, фахрийлар, қаровчиси йўқлар, турли тоифадаги ногиронлар, қисқаси оилалардаги ишловчилар қарамоғида бўлган кишилардир.

Биз ана шуларни ҳисобга олиб, ноҳия ижроия қўмитаси қошида таъминот билан шуғулланувчи махсус гуруҳ туздик. Натижа ёмон бўлмади. Бу гуруҳ, авваламбор ички имкониятлардан фойдаланиб бозорларда мева, сабзавот, қовун-тарвуз ярмаркаларини ташкил этди. Хусусан қўшни Калинин, Янгийўл ноҳияларидан турли озиқ-овқат маҳсулотлари олиб келиб сотилди, бу ҳозирда ҳам давом этмоқда. Бундан ташқари Сирдарё, Жиззах вилояти билан тузилган аҳдлашувларга биноан улар бизнинг бозорларимизга ҳафтанинг ҳар жума, шанба, якшанба кунлари узум, олма, беҳи, қовун-тарвуз, ҳаттоки балиқ ҳам олиб келиб сотишмоқда. Шу билан бирга қишни ҳам ёддан чиқарганимиз йўқ. Сирдарё, Жиззах вилоятларидан пиёз, картошкаларни арзон нархларда олиб келиб ишчиларга тарқатиш билан бирга, омборларга ғамлаб қўйдик. Айниқса, бу масалада йирик-йирик корхоналарнинг озиқ-овқат маҳсулотлари сақлашга мўлжалланган омборлари иш беряпти. Шу нарсани алоҳида таъкидлаб ўтиш керакки, озиқ-овқат заҳираларини тайёрлашда ноҳиядаги йирик саноат корхоналари катта ҳисса қўшмоқдалар. Иложи борича Тошкент вилоятидаги қўшни ноҳиялар ва бошқа вилоятлар билан шартномалар тузиб, омборларга қиш мавсуми учун картошка, пиёз ва бошқа маҳсулотлар ғамланмоқда. Масалан, «Файз» ошхона мебели ишлаб чиқариш, чарм маҳсулотлари ишлаб чиқариш бирлашмалари бу соҳада ибратли ишларни амалга оширдилар. Иккиламчи рангли металларни қайта ишлаш корхонаси алюминий сотишдан тушган 300 минг долларга Хитойдан ун, Қозоғистон ва Россиядан озиқ-овқат маҳсулотлари харид қилиб ноҳия заҳирасига муҳим бир ҳиссани қўшмоқчи бўлган бўлса, ҳудудимиздаги Тайёрагоҳ тайёраларни ижарага беришдан олган фойдалари эвазига кундалик энг зарур моллардан сотиб олиб ноҳия меҳнаткашларини хурсанд қилмоқчи. Хуллас, ноҳиядаги 22 та саноат, 18 та қурилиш ва 15 та транспорт корхоналари бирлашиб ғалвир сувдан кўтарилганда «аттанг» деб қолмаслик учун бор имкониятни ишга солиб ҳаракат қиляпти. Бу ерда яна бир корхонанинг қўшаётган ҳиссасини айтиб ўтмасдан бўлмайди, чунки, у умум хирмонига анчайин баракали улушини тортиқ қилмоқда. Бу 243-фуқаро авиацияси корхонаси бўлиб, улар тайёраларни созлашдан тушган 1 миллион чет эл валютасига Кубадан шакар харид қилмоқда. Бунда асосан тадбиркорлик, ишбилармонликка кенг йўл очилганлиги кўплаб шундай шартномалар тузилишига имконият яратмоқда. Албатта, бу билан ноҳияда ҳамма иш жойида десак нотўғри бўлади. Чунки юқорида айтиб ўтганимдек Сирғали пойтахтдаги энг катта ноҳиялардан бири. Шунга яраша ечимини кутаётган муаммолар ҳам талайгина. Хусусан, озиқ-овқат муаммосининг ўзи ҳали кўплаб шартномалар, аҳдлашувлар қилишни тақозо этади.

Олдиндан белгиланган тадбирлар асосида айни кунларда атрофимиздаги хўжаликлар, ноҳиялар билан келишиб бозорларда озиқ-овқат маҳсулотларининг савдосини узлуксиз бўлишини таъминлашга ҳаракат қилаяпмиз. Бир сўз билан айтганда, қилинажак ишлар кўп. Муҳими халқимизнинг эртанги кунга ишонч ва хотиржам қарай олишини таъминлашимиз керак. Бугунги бутун ҳаракат ана шунга қаратилган.

Суҳбатдош Т. ЕРҚУЛОВ.

МАШЪАЛ ЧЕВАРЛАР

ЖУМҲУРИЯТИМИЗ пойтахтидаги «Юлдуз» ишлаб чиқариш бирлашмасида йўлга қўйилган цехлараро меҳнат беллашувида биринчи фабриканинг 5-цехи жамоаси ҳам фаол қатнашмоқда ва режаларни бажаришда дуруст кўрсаткичларга эришяпти. Цехга 30 йилдан бери ушбу корхонада ишлаб келаётган моҳир чевар, устоз Қурбонниса опа Сулаймонова бошчилик қиляпти. Жамоа саккиз йилдирки сифатли маҳсулот ишлаб чиқариш, режаларни ошириб бажаришда илғорликни қўлдан бермай келмоқда. Бу ерда тартиб-интизом, соғлом муҳит, озодалик ҳукм суради.

— Ўзинг ҳар жиҳатдан ибрат бўлмай туриб, бошқалардан уни талаб қилиш ҳеч қандай натижа бермайди. Амалий ишинг билан ўрнак бўлсанг гапингни қадри, таъсири бўлади, — дейди цех бошлиғи Қ. Сулаймонова. — Агар раҳбар яхши касб эгаси бўлсаю инсоний фазилатлари бўлмаса бошлиқ бўлишнинг ҳожати йўқ. Дўқ-пўписа билан одам ишлатиш энди тўғри келмай қолди.

Ушбу цехда давлат буюртмаси билан ҳарбий қисмларда хизмат қилувчилар учун ҳам айрим кийим турлари тикилади. Ҳар куни 500 та шундай маҳсулот тайёрлаб берилади. Турли миллат вакилларидан ташкил топган 160 кишилик жамоа аҳил-иноқлиги билан ҳам ажралиб туради.

— Ҳаммамиз битта умумий ишни бажарамиз. Сифатли ва унумли ишлаш ўзимизга фойда эканлигини яхши ҳис қиламиз. «Бир киши ҳамма учун, ҳамма бир киши учун» шиори асосида ишлаймиз, — дейди чеварлардан бири Холида Абдуллаева кўпчилик фикрини баён қилиб.

Жамоа хўжалик ҳисобига ўтиб ишлаб яхши самара кўраяпти. Моддий манфаатдорлик ошмоқда. Цехда йилига тежалган турли хом ашёлар ҳисобига уч кун тўлиқ ишлаш яхши анъана бўлиб қолган. Ойига 500 сўмдан ошириб иш ҳақи олаётган машъаллардан Муқаддас Холиқова, Холида Абдуллаева, Муқаддас Икромова, Муборак Содиқова, Инобат Рустамова, Муҳайё Музроббекова, Ҳуррият Хўжаева каби кўплаб чеварлар меҳнатда илғоргина бўлиб қолмай, ўз тажрибаларини ёшларга ҳам қунт билан ўргатишяпти.

— Биз цех жамоаси ишидан доимо кўнглимиз тўқ, — дейди фабрика директори Қўчқор Пўлатов.

С. СУЛТОНОВ.

ОҚ ПИГМЕНТЛАРНИ ТЕЖАНГ

ДИҚҚАТ, ЯНГИЛИК: ОЛИМЛАР ЛАБОРАТОРИЯСИДА

ИЛГАРИ зиғир мойини ранг берувчи моддалар билан аралаштириб бўёқ сифатида ишлатилган. Кейинги даврларда жуда кўп олифлар, локлар ва улар асосида бўёқлар яратилди.

Энди хом ашё танқислиги бу соҳага ҳам таъсирини кўрсатмоқда. Шу туфайли ноёб маҳсулотларни тежашга ва чиқиндиларни ишлатишга кўпроқ аҳамият берилмоқда. Бу мақолада руҳ ва титан оксидларини тежаш бўйича вужудга келган янги имконият ҳақида маълумот берамиз.

Шу вақтгача камёб маҳсулотларни тежаш устида иш олиб борилганига қарамай бу соҳада катта ютуқлар қўлга киритилмаган. Улар ўрнига қисман микробарит, микрослюда, микрокаолин ва микроталькклар ишлатишга эришилган холос.

Рух, титан ва бошқа рангли металларни ишлаб чиқарувчи заводлар атроф-муҳитга катта зарар етказмоқдалар. Бунга мисол қилиб Тожикистоннинг Турсунзода шаҳридаги алюминий заводи, Олмалиқдаги рух оксиди чиқарадиган конметаллургия комбинатини кўрсатиш кифоядир. Турсунзода алюминий заводидан фтористоводород, Олмалиқ кон-металлургия комбинатидан олтингугурт газлари атроф муҳитга таралиб ётибди.

Рух ва титан оксидлари мажбуран ишлатиладиган соҳалардан бири бўёқ тайёрлашдир. Бундай бўёқ тиниқ, сифатли ва ялтироқ бўлади. Шунинг учун у жуда харидоргирдир. Лекин металл ва ёғоч буюмлари юзаларини, айниқса, деворларни бўяшга уларнинг ишлатилиши кишини бироз ўйлантиради. Чунки у жуда қимматга тушади. Шу туфайли бундай ишларда улар ўрнига барит, оҳак, бўр, слюда ва бошқа моддаларни ишлатиш йўлларини топиш зарур бўлиб қолди. Шу вақтгача бундай арзон табиий хом ашёларни ишлатиб, металл, ёғоч ва девор юзаларида руҳ ва титан оксидлари ишлатилган ҳолатдагидек ялтироқ қатламлар ҳосил бўлишига эришилмаган эди. Бундан ташқари уларнинг сув таъсирига турғунлиги ҳам паст бўлган. Рангли бўёқлар аралаштириб сурилганда эса ҳосил бўлган қатламларда керакли шўхчанглик бўлмаган. Кўриниб турибдики, рух, титан ва бошқа шундай оксидларни тўғридан-тўғри оҳак, бўр, тальк, барит ва слюдаларга алмаштириб сифатли қатламларни олиш мумкин эмас экан. Шу сабабли узоқ даврлардан бери бу металл оксидлари лак-бўёқ саноатида ишлатилиб келинди.

У сифатли бўлса ҳам иқтисодий томондан ниҳоятда қимматлигини ҳисобга олиш керак, рух ва титан оксидлари бир тоннасининг баҳоси 3 минг сўмни ташкил қилади. Оҳак, бўр, слюда, барит ва каолинларнинг нархи эса 100 сўмдан ошмайди. Кўриниб турибдики, рух ва титан оксидларини ишлатиб бўёқ тайёрланса олинган маҳсулотнинг баҳоси жуда юқори бўлади. Унинг нархи кўпчиликни чақади, албатта.

Биз шуни ҳисобга олган ҳолда бўёқларни тайёрлаш ва ишлатиш бўйича янги, замонавий усулларни таклиф этдик. Бунинг учун аввал силикат бўёғининг таркибига олиф ва лакларни қўшиш билан исталган девор ёки бошқа буюм юзаларига ишлатиладиган қилинди. Жумладан, бундай силикат бўёғини металл, ёғоч, деворлар юзаларига ҳам суриш мумкин. Агар силикат бўёғи таркибига лок, олиф ёки бошқа органик моддалар қўшилмаган бўлса бу ҳолда юзаси ғовак бўлган буюмларга сурилади. Силикат бўёғи қатлами қуригандан кейин у лок ёки олиф билан қопланади. Шундай қилиб рух ва титан оксидларини ишлатмасдан фақатгина бўр, оҳак, барит, слюда ва шунга ўхшаш табиатда кенг тарқалган ва энг муҳими арзон материалларни ишлатиб, юқори ялтироқликка ва сифатга эга бўлган қатлам олишга эришилади.

Янги усулнинг афзаллигини кўрсатиш учун айрим далилларни келтириш мумкин. Маълумки, бир миллион тонна эмаль бўёғи тайёрлаш учун 400 минг тонна рух ва титан оксидлари ишлатилади. Янги усулдан фойдаланиб бундай камёб металл оксидларини кўплаб тежаб қолиш мумкин бўлади. Бундан ташқари, бўёқ ишлаб чиқариш технологияси ҳам кескин соддалашади. Пигментлар органик эритувчилар ичида эмас, балки сув ичида янчилади. Бу эса бўёқ чиқарадиган цехини тоза ва ёнғинга нисбатан хавфсиз бўлишига имкон беради.

Илгари аҳоли арзон бўёқларни ялтилламагани учун яхши олмас эди. Янги усулни кенг қўллаш аҳолига арзон ва ялтиллайдиган бўёқлар етказиб беришга имкон беради. Бундан ташқари ялтиллайдиган арзон баҳоли бўёқларни бозор иқтисодиёти шароитларида келишилган нархларда ҳам сотиш мумкин бўлади.

Умуман бу усул лак-бўёқ саноатини янги тараққиёт босқичига кўтарилишига имкон беради.

З. УСМОНОВ,
техника фанлари номзоди, доцент.

ОСОЙИШТАЛИК ПОСБОНЛАРИ

МАҲАЛЛА ИЗҚУВАРИ

Ортиқ ака ўз хонасида бошлиқ номига ахборотнома ёзиб ўтирар эди. Шу чоқ эшик қия очилиб, ўрта ёшлардаги аёл кўринди. Аёл унга танишдек туюлди.

— Хўш, хизмат, синглим?

— Мен... сиз участка вакили бўлиб хизмат қилган маҳалладанман. Содиқ буванинг келиниман,— деди ҳорғин.— Ўғлим устидан шикоят қилиб келдим. Кейинги пайтларда кўп ичадиган, тўполон қиладиган одат чиқарди. Иложи бўлса, тартибга чақириб қўйсангиз. Зора таъсир қилса.

Ортиқ ака Содиқ бувани яхши биларди. Маҳалла фаолларидан эди раҳматлик. Демак, бу аёл унинг кичик келини. У шу бугуноқ унинг ўғли билан гаплашишга ваъда бериб, аёлни тинчлантириб жўнатди.

Ҳа, Ортиқ ака участка вакиллигидан аллақачон бошлиқ ўринбосари лавозимига тайинланган бўлса ҳам, ўзи учун қадрдон бўлиб қолган, салкам ўн бир йил участка вакили бўлиб ишлаган Иномжон Юнусов номли маҳалла аҳли уни унутмайди, бирор ишкал чиқса унинг олдига югуришади. Ахир, шу вақт ичида у 1 минг 250 хўжалик истиқомат қиладиган маҳалланинг қадрдони, ишончли посбони бўлиб қолган эди-да.

Ортиқ ака ўз меҳнат фаолиятини армия сафида хизмат қилиб қайтгандан кейин бошлаган эди. 1975 йили милиция участка вакилларининг Бутуниттифоқ слётида қатнашди. Ҳамкасбларининг илғор тажрибаси билан ўртоқлашган Ортиқ Абдувалиев слётдан қайтгач, жумҳуриятда биринчи бўлиб милиция ва жамоат ташкилотларининг биргаликдаги таянч пунктини ташкил қилди. Жиноятчиликнинг олдини олиш, аҳоли ўртасида профилактика ишларини амалга оширишда кўнгилли халқ дружиначилари, ўртоқлик судлари ва маҳалла қўмитаси аъзоларининг фаолиятини кучайтирди.

Милиция участка вакили зиммасида ўз тасарруфидаги аҳолининг тинчлигини қўриқлаш, мол-мулкнинг дахлсизлигини таъминлашдек масъулиятли вазифа борки, унга ҳар қандай ходим ҳам лойиқ кўрилавермайди. Билимдон, хушмуомала, ҳалол ва тажрибали милиция ходимигина бу ишнинг уддасидан чиқа олади. Ўз ишини пухта билган Ортиқ ака қарамоғидаги участкада нафақат жиноятчиликнинг, қолаверса, турли кўнгилсиз воқеаларнинг олдини олишга ҳам астойдил киришди. Бировни ака, бировни ука деди, адашганларни тўғри йўлга солди, одамларга нисбатан доимо самимий, дўстона муносабатда бўлди.

— Ҳақиқатан ҳам Ортиғали бизнинг қадрдон маслаҳатчимиз, маҳалламизнинг таянчи,— деди биз билан суҳбатда маҳалла қўмитаси ўртоқлик судининг раиси Рихсивой Ҳамидов.— Унинг бошлиқ бўлиб кетганига ҳеч кўниколмаяпмиз. Ўрганиб қолганмиз-да, гоҳида бирор масалани ечмоқчи бўлсак, Ортиғалининг олдига чопамиз. Маҳаллада у кирмаган хонадон, билмаган одами йўқ.

Биз Ортиқ ака билан суҳбатлашдик:

— Маҳаллага қараганда кўп қаватли турар-жой мавзеларида жиноятчилик кўпроқ содир этилади. Бунинг сабабини нимада деб ўйлайсиз?

— Тўғрисини айтсам, маҳаллада ҳамма бир-бирини танийди. Катталар ёшларнинг юриш-туришларидан доимо хабардор бўлиб туришади. Бу албатта ўзимизнинг миллий урф-одатларимизга хосдир. Кўп қаватли биноларда истиқомат қилувчилар эса, деярли бир-бирини танимайди. Баъзида ишга бирор аниқлик киритиш мақсадида қўшнилардан воқеа тафсилотини сўрасангиз, ёрдам беришдан бош тортишади, ёки ўзини ҳеч нарсадан бехабар одам қилиб кўрсатишади. Бу эса ўз навбатида жиноятчини қўллаб-қувватлаш билан баробардир. Маълумки, участка вакили аҳоли ўртасида профилактика ишларини олиб бориши керак. Қамалиб чиққанлар, жанжалкашлар, жиноят содир этишга мойиллиги бор шахслар участка вакилининг доимо назоратида ва диққат эътиборида бўлиши лозим. Шу йилнинг тўққиз ойи даврида ҳудудда юздан зиёд турли тартиббузарликлар, оилавий можароларнинг олди олинди. Бундан ташқари, қаровсиз, ишсиз юрган ўсмирлар ҳисобга олиниб, уларнинг кўпчилиги фойдали меҳнатга жалб этилди. У ёшлар ўртасида бир ойда икки марта қонунчиликка оид суҳбатлар ўтказилиб турилади. Яна шуни айтиб ўтиш керакки, баъзи тажрибасиз участка вакиллари арзимаган айб ишни қилиб қўйган ёшларни тартибга чақириб, тарбиялаш ўрнига дарҳол уни милиция бўлимига келтириб, дўқ-пўписа қила бошлайди. Бу билан у ўша ўспиринда милиция ходимига нисбатан нафрат ва ишончсизлик уйғотади. Бизнинг ишимиз тартиббузарлик қилганларни қамаш эмас, уларни тарбиялашдан иборат.

Ҳа, Ортиқ ака ҳақ гапни айтди. У шунинг учун ҳам эл ҳурмати ва ишончига сазовор бўлган инсондир. Ўзининг камтаринлиги, ишчанлиги туфайли унинг ҳамкасблари орасида ҳам ҳурмати баланд. У оддий ходимлик даражасидан милиция майори унвони ва бошлиқ ўринбосари лавозимигача бўлган йўлни босиб ўтди, ҳалол хизматлари учун «Милиция аълочиси» нишони ва «Жамоат тартибини сақлашдаги аъло хизматлари учун» медаллари билан тақдирланди, Ҳамза ноҳия 213-сайлов мавзесидан Тошкент шаҳар кенгашига депутат этиб сайланди. У кўплаб ҳалол ва виждонли шогирдлар тайёрлади.

Ёшлар мураббийси — Ортиқ ака бугунги кунда ҳам жамоат тартибини сақлашдек машаққатли, лекин шарафли ишда эл тинчлигини қўриқлаб меҳнат қилмоқда.

Раҳмонали АКБАРАЛИЕВ.

Суратда: Ортиқ Абдувалиев маҳалла аҳли билан доимо ёнма-ён.

Муаллиф сурати.

● Бурчмулладаги олмосни қайта ишлаш ва бриллиантлар тайёрловчи «Олмос» заводини ҳамма ҳам билмаса керак. Асосан ёшлардан иборат мазкур завод жамоаси тайёрлаган маҳсулотлар «Олмосювелирэкспорт» ва Тошкент заргарлик заводига етказиб бериб турилади.

СУРАТДА: қирра чиқарувчи Рўзмат Сотилов иш устида.

С. ВЕЛИЧКИН сурати.

(ЎзТАГ).

ХОРИЖДАН ХАБАРЛАР

ОЛҒА ҚАРАБ ҚАДАМБА-ҚАДАМ

● ЯҚИН ШАРҚ муаммоларига бағишланган тинчлик конференцияси қадамба-қадам олға силжимоқда. Икки кунлик нисбий осойишталикдан сўнг телекслар, телефакслар, терминалли компьютерлар яна шиддат билан ишлай бошлади. «Зудлик билан» белгиси қўйилган хабарлар шошилинч равишда узатила бошланди. Бу ҳатти-ҳаракатларни бир тушунчага жамлаганда Мадрид анжуманининг иккинчи босқичи бошланди, дейиш мумкин.

Куни кечагача мазкур конференциянинг иккинчи босқичи яъни исроилликлар билан уч араб делегацияси ўртасидаги юзма-юз мулоқотлар бошланадими, йўқми, бунга ҳеч ким очиқ жавоб беролмас эди. Ўтган якшанба куни маҳаллий вақт билан эрталаб соат 10 да Парсет саройида исроилликлар ва Иордания-Фаластин қўшма делегацияси бир стол атрофига жам бўлганларидан кейингина ҳамма енгил нафас олди. Бироқ бошқа икки учрашув белгиланган вақтда ўтказилгани йўқ. Виана саройида ҳамда миллий тадқиқотлар илмгоҳининг муҳандислик лабораториясида Ливан ҳамда Сурия делегациялари ана шундай учрашувни бошлашлари керак эди. Бироқ, ливанликлар мамлакат жанубини исроилликлар бомбардимон қилишдан тўхтамагунларича мулоқот курсисига ўтирмаймиз, деб шарт қўйдилар. Сурия делегацияси ҳам худди шу фикрда бўлди.

Харна бўлганда ҳам Мадрид конференцияси жуда қийинчиликлар ва умидсизликлар билан бўлса ҳам ҳар ҳолда олға қараб бормоқда. Яқин кунлар қандай натижа беришини, бу ерда йиғилганларнинг айтишича, оллоҳдан бошқа ҳеч ким билмайди.

ХИТОЙ — ЭРОН: ЯДРОВИЙ ҲАМКОРЛИК

● ХИТОЙ Халқ Жумҳурияти ташқи ишлар вазирлиги спикери У. Цзяньминь Хитой Эрон томонига ядровий қуроллар яратиш технологиясини беради, деган хабарларни рад этди. Бироқ, у Хитой билан Эрон ўртасида ядровий қувватлар яратиш бўйича биргаликдаги режа мавжуд эканлигини тан олди. Бу ҳамкорлик, деди ХХЖ ташқи ишлар вазирлиги спикери, фақат тинчлик мақсадлари учунгина хизмат қилади. Ядровий технология анжомларини ҳорижга чиқаришда Хитой уч асосий шартга амал қилади, деди У. Цзяньминь, булар — технология фақат тинчлик мақсадларидагина фойдаланилади, Хитой атом энергетикаси бўйича Халқаро агентлик назоратини тан олади, технология олувчи Хитой розилигисиз уни учинчи бир мамлакатга бермайди.

ЗАМБИЯДА ҲОКИМИЯТ ЎЗГАРДИ

● ЗАМБИЯДА президентлик сайлови бўлиб ўтди. Унда Замбия касаба уюшмалари Конгресси раиси, 47 яшар Фредерик Чилуба ғалаба қозонди. Кўп партиявийлик тузум учун тарғибот-ташвиқот ишлари олиб борган Ф. Чилуба сайловчиларнинг 80 фоиз овозини олди. Муваффақиятсизликка учраган Миллий мустақиллик бирлашган партияси парламентда атиги 20 фоиз ўринга эга бўлди. Замбия мустақилликни қўлга киритган 1964 йилдан буён мамлакатни бошқариб келган Кеннет Каунда ўз рақибини ғалаба билан табриклади. Ўз навбатида Ф. Чилуба ҳам К. Каунда мамлакатда қолади ва янги ҳукуматга ўзининг қимматли маслаҳатлари билан ёрдам беради, деб умид билдирди.

ДОРИЛФУНУНДАГИ ФОЖИА

● АҚШнинг Айова штатидаги дорилфунунда катта фожиа содир бўлди. Дорилфунуннинг битирувчи талабаларидан бири Лю ўзининг уч домласини ҳамда курсдоши Шэнни отиб ташлади. Лю ўқ узган яна бир киши оғир аҳволда шифохонага келтирилди. Ниҳоят, охирида Лю ўзига ўзи ўқ узди.

Гап шундаки, Лю ҳам, Шэн ҳам асли хитойлик эканлар. Ҳар иккала толиб ўзларининг илмий ишларини мукофот учун дорилфунун домлаларидан ташкил топган ҳакамларга ҳавола этадилар. Ҳакамлар ҳайъати мукофотни Шэнга беришга қарор қилади. Аламига чидамаган Лю ҳакамлар ҳайъати аъзолари бўлган домлалардан ҳамда ўз рақибидан юқоридаги тарзда «ўч» олди.

ЯНГИЛИКЛАР ТЎЛҚИНИДА

● АМЕРИКА Қўшма Штатлари ҳарбий ҳаво кучларининг Филиппинда турган махсус қисмлари Япония ҳамда Жанубий Кореяга жўнатилади, деб эълон қилинди. Бунга Филиппиндаги Американинг Кларк-Фильд ҳарбий базасининг ёпилиши сабаб бўлди.

● МАДРИДДА Яқин Шарққа бағишланган тинчлик конференцияси давом этаётган шу кунларда Исроил маъмурлари ўзлари босиб олган араб худудларида чеклаш чораларини авжига чиқардилар. Қоҳирада чиқадиган «Ал-Ахром» рўзномасининг ёзишича, Шарқий Қуддус, мана бешинчи кундирки, бутун ташқи оламдан узиб қўйилди. Шаҳарга кирувчи ҳамда ундан чиқувчи барча шоҳ йўллар махсус техникалар ёрдамида тўсиб қўйилди. Иордан дарёсининг ғарбий соҳилидаги Наблус шаҳрида ҳамда Ғазо секторларидаги аҳоли пунктларида ҳам комендантлик соати эълон қилинди.

● КУБА меҳнаткашлари касаба уюшмалари маркази бутун мамлакатдаги барча ишчиларни Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 74 йиллигини жуда кенг нишонлашга даъват этди.

● ЎТГАН шанба куни юз минглаб берлинликлар шаҳар марказидаги майдонларнинг бирига йиғилдилар. Улар кенг миқёсда митинг ўтказиб, шаҳарнинг шарқий қисмида ўрнатилган Ленин ҳайкалини олиб ташлашга қарши эканликларини изҳор этдилар.

ХОРИЖДАН ХАБАРЛАР

ШОВҚИН СУРОНСИЗ, ХОТИРЖАМ, МАНФААТДОРЛИК БИЛАН

ВИЛОЯТИМИЗДА 331.000 ТОННА ПАХТА ТАЙЁРЛАНДИ

СЎЗ — ИЛҒОР ПАХТАКОРЛАРГА

БАРАКА БОИСИ

ҚАЙСИ соҳада бўлмасин деҳқон учун мўл ҳосил етиштириш осон кўчмаган. Айниқса, бу йилги табиий шароит биз пахтакорларни анча ташвишга солиб қўйганлиги ҳеч кимга сир эмас. Яхши ният билан 119 гектар майдонга барака уруғи қадаган эдик. Ҳали пайкалларда кўчатни тўлиқ ундириб олишга улгурмасимиздан бемаврид ёққан ёмғир, жала туфайли экин майдонимизнинг тенг ярмини сел олиб кетди. Натижада аксарият еримизга чигитни қайтадан экишга мажбур бўлдик. Кўп куч ва маблағ сарфлашга тўғри келди.

Кўчатнику катта қийинчилик эвазига ундириб олдик, лекин 20 йиллик тажрибамдан келиб чиқиб шуни алоҳида таъкидламоқчиманки, пахтанинг биз экканн С-65-24 нави бошқа навларга қараганда ўзининг ҳосилдорлиги, эртапишарлиги билан ажралиб турса-да, ўз навбатида парваришга ҳам жиддий эътибор беришликни талаб қиларкан. Шунинг учун пахтачилик соҳасида яратилган ўзига хос усуллардан омилкорлик билан фойдаланганлигимиз яхши самара берди.

Ўтган йилги тажриба ҳам бизни бу навга эътиборимизни янада оширди. Ғўзанинг ҳолатига қараб иш тутишимиз кераклигини амалда кўрсатиб берди. Бундан жиддий хулоса чиқариб даладаги ҳар бир ишни маромида ташкил этдик. Вақтида ишлов бериб, озиқлантирдик ва суғордик. Шу туфайли далаларда мўлжалдаги ҳосил тўпланди.

Йиғим-терим мавсумига пухта тайёргарлик кўрдик. Баргларни сунъий тўктириш ишлари муддатида бажарилди. Иккита терим машинаси сифатли таъмирдан чиқарилди. Албатта, далада ишлаётганларга ҳам яхши меҳнат шароитни яратиш йўлида хўжалик бошқаруви билан талайгина тадбирларни ишлаб чиқдик ва амалга оширдик. Бу борада бригадамизнинг кичик қўйчилик фермаси мавжудлиги фойда берди. Деҳқонларни арзон нархдаги гўшт маҳсулотлари билан таъминлашда қўл келди.

Бундан ташқари далаларга савдо дўконларининг ҳам айни иқтисодий оғир жараёнда келиб турганлиги ҳам биз деҳқонларга мадад берди. Айниқса, жумҳуриятимиз президенти фармони билан пахта харид нархининг янада оширилиши пахтакорларимизни руҳлантириб юборди, куч-қувват бағишлади. Бир сўз билан айтганда деҳқон меҳнати қадр топди. Очиғини айтай, биз илгаригидек ҳеч кимни далага мажбурлаб олиб чиққанимиз йўқ. Даромад қилмоқчи бўлганлар ўз ўрнини далада деб билдилар. Шўро хўжалиги маъмурияти томонидан ишлаб чиқилган рағбатлантириш тадбирлари ҳам ҳар бир пахтакорни самарали меҳнат қилишга ундади. Ана шулар эвазига давлатга йиллик пахта топшириш режасини вилоятда биринчилардан бўлиб 15 иш кунида ортиғи билан бажардик. Ҳар гектардан режадаги 27 ўрнига 28,2 центнердан ҳосил кўтардик. Эл хирмонига 350 тоннадан кўпроқ пахта топширдик. Илғор механик ҳайдовчилар Маҳаммад Бердиқулов, Озод Мўминовлар 150-190 тоннадан ошириб пахта тердилар.

Чевар теримчиларимиздан Ҳакима Назарова, Майсара Имомназарова, Ноила Боқиева, Машкура Қурбонқуловаларнинг ҳар бири 2-3 тоннадан пахта теришиб, хирмонга барака қўшдилар.

Қаршибой РЎЗМАТОВ,
Ғалаба ноҳиясидаги «Коммунизм» шўро хўжалиги бригадаси бошлиғи.

КЕЛГУСИ ЙИЛГА ТАЙЁРГАРЛИК

БУКА ноҳиясидаги «Гулистон» шўро хўжалиги ерларини кейинги йилларда шўр босиб, экин экиш қийинлашиб бораётганлигига қарамай тадбиркор деҳқонлар бу йил сабзавотдан мўл ҳосил етиштирдилар. Бўрибой Мухторов бошлиқ ижарачи сабзавоткорлар бригадаси уч гектар ердан мўлжалдагидан анча кўп тарвуз, сабзи ва картошка ҳосили олишга эришди.

Деҳқонлар келгуси йилда сабзавот ва полиз маҳсулотлари етиштиришни икки ҳисса кўпайтиришни режа қилишиб, тайёргарлик ишларини ҳам бошлаб юбордилар. Айни кунларда ариқ-зовурларни тозалаш ва шўр ювиш ишлари бажарилмоқда.

П. ЭРГАШЕВ.

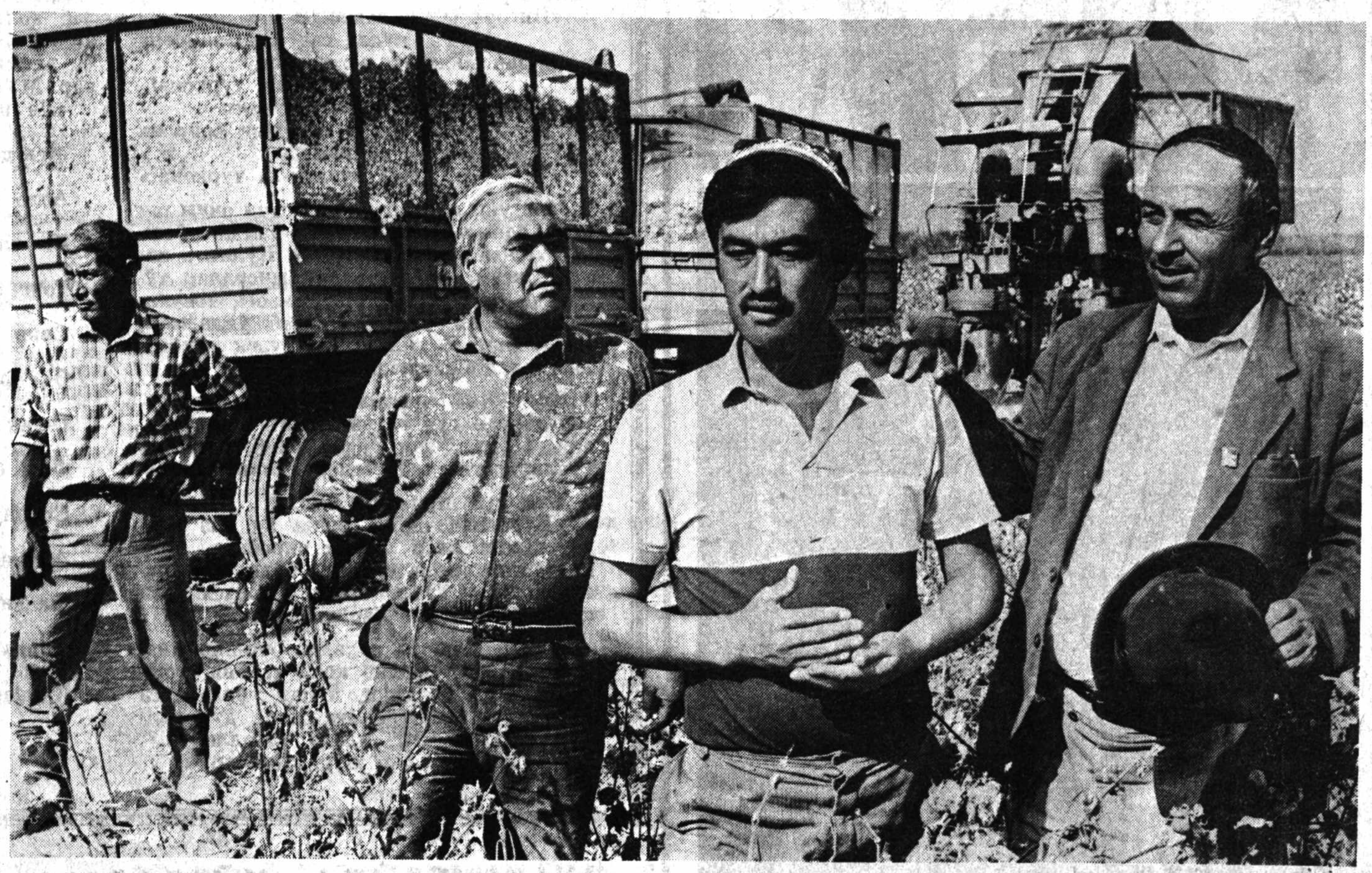

● ЧИНОЗ ноҳиясидаги Киров номли жамоа хўжалиги пахтакорлари 35 центнерлик маррани кўзлаб меҳнат қилмоқдалар. Мавсумда иштирок этувчи механизатор, теримчи, ҳар хил транспорт воситаларининг ҳайдовчилари билан ўзаро ҳамкорликда иш юритилаётганлиги ютуқлар омили бўлди. Хўжаликнинг Даврон Мамажонов, Перна Абдураимов, Жўра Тўлаганов бошлиқ бригада аъзолари йиллик режани қисқа кунларда адо этиб, ҳосилдорликни 35 центнерга етказишди.

Суратда: (чапдан ўнгга) юк транспорти ҳайдовчиси Сотволди Ўрозалиев, механик ҳайдовчи Ҳошим Азимов, бригада бошлиғи Жўра Тўлаганов, жамоа хўжалиги бошқарувининг раиси Ҳамид Акромов.

● ОҚҚЎРҒОН ноҳиясидаги Куйбишев номли жамоа хўжалиги деҳқонлари 1035 гектар майдондаги асосий ҳосилни мавжуд 22 та терим машинасида йиғиштириб олдилар.

Суратда: (чапдан ўнгга) бригада бошлиғи Пўлат Деҳқонбоев, хўжалик раиси Ботир Ғаниев, механик-ҳайдовчи Ғофир Каримов.

Суратчи А. МАЛЬЦЕВ.

ЎЗИМИЗГА ҚЎЙИБ БЕРИШСА БЎЛГАНИ

(Давоми. Боши 1-бетда).

лишди. Терим бошланди. Олимлар ҳосилни ҳисоб-китоб қилиб боришди. Ўшанда ҳар гектар ердан битта машина теримидаёқ 48 центнердан хом ашё йиғиштириб олдик. Пўлатхўжа ака ҳозир 65 ёшни қоралади. Лекин ўз бригадасида ўтказилган тажрибани ҳалигача гапириб юради. Менга ҳар йили пахтани ўша усулда — қўшқаторлаб эксам дейди.

Дарҳақиқат у кишининг гапларида жон бор. Қирлик майдонларда, ориқ ерларда ҳали ҳам кўчатни қалинроқ экиш ҳисобига ҳосилдорликни ошириш мумкин. Яқинда Америка Қўшма Штатларида пахта етиштириш тажрибаси тўғрисидаги китоб қўлимга тушиб қолди. Маълум бўлишича улар ерга кўчатни қалин экиб ҳосил тўлиқ пишиб етилгунча теримни бошлашмас экан. Шундай қилиб бир марта машина киргандаёқ ҳосил тўлиқ йиғиштириб олинар экан.

— Абдукарим ака, гапларингиз тўғрику-,я, лекин иқлим шароитини ҳам ҳисобга олиб иш кўриш керакда, акс ҳолда...

— Тўғри, лекин ҳар қандай вазиятда ҳам машина теримини тўғри ташкил этсангиз йиллик режани бир теримдаёқ бажариш имконияти мавжуд. Масалан, биз шу бу йилги шароитда машина теримини менинг ҳисобимдан беш кун бурун бошлаб юбордик. Бўлмаса дастлабки терим ҳисобигаёқ режани ўринлатишимиз мумкин эди.

Албатта, бунда машиналарнинг қуввати ҳам катта роль ўйнайди. Бизда 29 та машина бор. Уларнинг энг янгиси бундан ўн йил бурун ишлаб чиқарилган. Шунга қарамай ҳар бирида 100 тоннадан ошириб пахта тераяпмиз. Энди ўйлаб кўринг. Агар бу машиналар янги ва такомиллашган бўлганида натижа қандай бўларди? Бу масаланинг бир томони. Иккинчиси, механизаторларнинг малакаси ва моддий манфаатдорлигига алоҳида аҳамият берамиз. Бу йил барча хўжаликларда машинада терилган пахтанинг тоннасига 25 сўм тўлашди. Биз эса биринчи теримдаёқ 30 сўм беришга аҳд қилдик. Шу тариқа бир кунда 300 сўмгача пул ишлаган механизаторлар бўлди. Кўриб турибсизки, ҳозиргача давлатга топширилган 3880 тонна пахтанинг 3400 тоннаси машиналар бункеридан тўкилди.

Хуллас, машинадан оқилона фойдаланишда гап кўп. Биз келгусида бу борадаги ишларимизни янада такомиллаштирмоқчимиз. Масалан, пахтани яхлит, машина бемалол ҳаракат қиладиган майдонларга, кичик, қийтиқ, кемтик ерларга эса сабзавот, картошка, ғалла экмоқчимиз.

Хўжалигимизнинг Авазхон Тиловбердиев, Илҳом Иномов, республикада хизмат кўрсатган пахтакор Бўрибой Алибоев ўртоқлар бошчилик қилаётган бригадаларда 95—96 фоиз ҳосил маашиналарда териб олинди. Бу жамоалар бир теримдаёқ йиллик режани бажаришди.

Толғат Тошпўлатов, Эшпўлат Шерназаров, Малик Бердиёров, Маҳмуд Умаралиев, Мирзараҳим Ҳайдаралиев, Умирқул Орипов сингари механик ҳайдовчиларимиз ўз машиналари бункеридан 120—130 тоннадан пахта тўкишди.

Дарҳақиқат хўжаликда машина теримини ташкил этишда ибратли тажриба тўпланган. Уни ҳар қанча оммалаштирса арзийди.

МЕҲНАТ ҚИЛГАНДАН КЕЙИН ОЛСИН-ДА!

— Абдукарим ака, ҳозир ҳамма нарса иқтисодиётга бориб тақалади. Демоқчиманки, бу йил хўжаликда топширилаётган пахтанинг сифати ва ундан олинадиган даромад қандай бўлмоқда?

— Бу соҳада ҳам аллақачон муносабатни ўзгартиришимиз керак эди. Демоқчиманки, режа топшириқ ва турли кўрсатмаларнинг даври ўтди. Ҳозир одамларга ишбилармонликни ўргатишимиз, катта меҳнат эвазига етиштирган ҳосилни шунга яраша сотишимиз керак. Аммо ҳамма вақт ҳам шундай бўлмаяпти. Масалан биз бу йил С—65—24 навини экдик. Далаларда мўл ҳосил тўпланди. Терим бошланғич пахта тозалаш заводида ва қабул пунктларида бу нав пахта биринчи сорт тола бермайди деб иккинчи сортга қабул қила бошлашди. Талашдик-тортишдик бефойда. Энди ҳақли савол туғилади. Хўш С—65—24 нави биринчи сорт пахта бермас экан, уни нега оммалаштирдик. Биласизми, ҳозир биз иккинчи сортли бир тонна пахтани 2865 сўмдан сотаяпмиз. Ҳисоблаб чиқдик. Агар ҳеч бўлмаганда дастлабки теримдаги ҳосилни биринчи сортга қабул қилишганда қўшимча бир миллион сўм даромад олишимиз мумкин эди. Бу озгина пул эмас-ку.

1990 йилда 5 миллион 200 минг сўм даромад қилдик. Бунинг 800 минг сўми соф фойдадир.

— Кечирасиз, олинган даромадга нисбатан солиштирганда соф фойда камроқ эмасми? Ёки харажатлар кўпайиб кетганми?

— Сиз ҳам сезибсиз. Йўқ, биз ишлаб чиқаришга кетаётган харажатларни иложи борича камайтиришга ҳаракат қилаяпмиз. Мен юқорида биргина машина теримидаги тежамкорликни гапириб ўтдим. Аксинча хўжалигимизда меҳнаткашларнинг моддий манфаатдорлигини шароитдан келиб чиқиб кўтардик. Масалан, бошқа хўжаликларда умумий фойданинг 60 фоизи иш ҳақи учун ажратилган бўлса, биз 1990 йилда 71 фоиз миқдорида иш ҳақи тарқатдик. Бунинг нимаси ёмон. Ахир меҳнат қилгандан кейин олсинда...

Афсуски ана шундай ишларимизга ҳамон юқоридан аралашишлар давом этмоқда. Бирон харажат турини ёки иш ҳақи фондини ошириб юборсангиз нега ундай қилдингиз, нега бундай қилдингиз деган гаплар бўлади. Мен ҳайронман. Хўжаликни биз бошқараётган бўлсак, пулни жамоа хўжалиги аъзолари ҳалол меҳнатлари эвазига топишаётган бўлса, қолаверса, ҳар йили икки марта раҳбар сифатида шахсан ўзим 800—1000 колхозчининг олдида ҳисобот бериб турган бўлсам бу даромадни нимага ва қачон сарфлашни ўзимиз ҳал қилишга ҳаққимиз йўқми. Ахир қайси раҳбар хўжаликни оёққа турғазишни, иқтисодий бақувват қилишни истамайди.

Менга қолса бош мутахассисларнинг маошларини ҳам икки—уч ҳиссага оширган бўлардим. Ана шунда улар бутун кучини, имкониятини колхоз ишига сарфларди. Ҳозирча 250—300 сўм маош олган хўжалик бош агрономи ёки бош муҳандисидан ортиқча нарса талаб қилишнинг ўзи ноқулай. Ахир бугун бу пулни айрим жойлардаги фаррошлар топаяпти-ку. Кўпайтирай десак район агросаноат уюшмасида ҳаққингиз йўқ деб туришади. Ҳар ҳолда бу масалаларни ҳам ўзимизга қўйиб беришса бўларди.

Республика ҳукуматига раҳмат. Пахтанинг харид нархини оширганлиги, айниқса умумий ҳосилнинг 5 фоизини хўжаликларга эркин сотиш ҳуқуқи берилганлигидан миннатдормиз. Дастлабки ҳисоб-китоблароқ бу йил пахтачиликнинг ўзидан 11 миллион сўмга яқин даромад олишимизни кўрсатмоқда. Ҳосилнинг 5 фоизини толага айлантириб ҳисоблаганда камида 65—70 тонна тола хўжалик ҳисобида қолади. Уни долларга сотган тақдирда 100 минг доллар фойда кўрамиз. Ҳозирги нарх-навога уни сўмга айлантирадиган бўлсак, ҳисобини чиқариш қийин эмас.

Хуллас, 1991 йилда ҳам асосий диққат эътиборни меҳнаткашларимизнинг моддий манфаатдорлигини янада оширишга қаратишни бош мақсад қилиб қўйганмиз.

ХЎЖАЛИК БОЙ— ҚИШЛОҚ ОБОД

— Абдукарим ака, иш юзасидан кўп қишлоқларда бўламан. Очиғини айтиш керак. Улардаги ижтимоий масалалар ҳамон жуда секинлик билан ҳал этилмоқда. Ҳатто айрим жойларда жумҳурият Президенти фармонларининг ижросига ҳам лоқайд муносабатда бўлмоқдалар. Мана, ҳозиргина бу йил хўжаликларнинг мўмайгина даромад қилаётганлигини айтдингиз. Ана шу маблағнинг бир қисми шу масалаларга сарфланса бўлмайдими?

— Бу борада ҳеч қандай баҳонага ўрин бўлмаслиги керак. Ахир хўжаликни бойитишдан бош мақсад ҳам айнан халқ фаровонлигини ошириш эмасми? Жамоа хўжалигимизда сўнгги уч-тўрт йил ичида кенг кўламдаги ижтимоий масалалар ҳал этилади. Ҳудудимиздаги Қўнғирот, Бахмал қишлоқларида иккита 240 ўринли мактаб ишга туширилди. 95 ўринли болалар боғчаси фойдаланишга топширилди. Яна бир ана шундай лойиҳадаги боғча қурилишини бошладик. 10 километрга яқин қишлоқ йўллари асфальтланди.

Хонадонларни газлаштириш билан шуғулланаётган мутахассисимиз хўжалигимизда 1991 йилда беш километр газ қувурлари тортиш район режасига киритилганлигини айтди. Бунақада қачон одамлар газ ёқади. Хуллас, ички имкониятларни ишга солдик. Маҳсулот айрибошлаш ҳисобига 32 километрга етадиган қувурлар олиб келдик. Ўз кучимиз билан монтаж ишларини бошладик. Ҳозиргача 10 километр масофага қувурлар тортилди. 1992 йилнинг ўрталарига бориб бу иш тўлиқ тугалланади ва ҳудудимиздаги барча оилалар табиий газдан фойдалана бошлайдилар. 1992 йилда 800 минг сўмлик ҳажмида сув қувурлари тортиш бўйича лойиҳа тайёрланди. Бу ишни Тошкент қурилиш-монтаж бошқармасининг «Оби ҳаёт» бўлими қурувчилари амалга оширишади. Булардан ташқари 2 миллион сўмлик бошқа ижтимоий тадбирлар амалга оширилди. Бу борадаги ишларимизни янада кенгайтириб бораверамиз.

Ўрни келганда бир мулоҳазани айтиб ўтмоқчиман. Гап шундаки, хўжалигимиз бунёдга келгандан буён бирон марта давлат бюджети ҳисобидан ҳеч қандай иш қилинмаган. Нега шундай? Ахир вилоятимиз марказлари ва шаҳарларида бюджет ҳисобидан жуда кўп бинолар, мактаблар ва бошқа зарур иншоотлар қурилади-ку! Нима, жамоа хўжаликлари «ўгайми»? Хўп, яхши. Бизнинг-ку, пулимиз бор экан, юқоридаги ишларни амалга ошираяпмиз. Иқтисодий камқувват хўжаликлар нима қилиши керак. Ўйлайманки, бу масалани ҳам жиддийроқ кўриб чиқиш лозим.

Бу йилги шароитни кўриб, билиб турибмиз. Ҳудудимизда 1200 хонадонда 6 мингга яқин аҳоли истиқомат қилади. Иқтисодий танглик уларнинг туриш-турмушига ўз таъсирини кўрсатмоқда. Яқинда алоҳида бир гуруҳ туздик. Улар халқнинг унга, бошқа озиқ-овқат маҳсулотларига, сабзавот ва мевага бўлган эҳтиёжини ўрганиб чиқди. Ўз даламизга ғалла экиб, 500 тонна буғдой олдик. 650 тонна сабзавот, 547 тонна полиз маҳсулотлари, 201 тонна картошка етиштирдик. Ана шу маҳсулотлар ҳар бир оиланинг эҳтиёжига яраша берилмоқда. Буғдойни эса Оҳангарон ғалла маҳсулотлари комбинатида торттириб, тайёр ун ҳолида халқимизга тарқатяпмиз. Булардан ташқари 100 тонна шоли, 8 тонна гречиха, 20 тонна сабзи, турп ва бошқа резаворлар жамғарилди. 55 тонна пиёзни ҳам халқимизга қиш мавсуми учун тарқатдик. Маҳсулот айрибошлаш ҳисобига Омск вилоятидан 120 тонна картошка олиб келдик.

Шу куни раис билан бўлган суҳбатимиз узоқ давом этди. У фақатгина қишлоқ хўжалигига таллуқли эмас, умуман бугунги кунда қишлоқларни тубдан ўзгартириш борасидаги ўзининг қимматли фикр ва мулоҳазаларини ҳам билдирди. Дарҳақиқат, бугунги кунда «Ленинобод» жамоа хўжалигида оммалаштирса арзийдиган бир қатор тажрибалар борки, у фақат фойда келтирган бўлур эди.

Ф. МУҲИДДИНОВ.

БУКА ДАЛАЛАРИДА

ҲОРМАНГ, ҚАДРДОНЛАР!

ТАЛАБАЛИК йилларида йиғим-терим баҳона бу ерда кўп бўлганлигим учунми, Бўка ноҳияси ва унинг қўли қадоқ одамлари мен учун жуда қадрдон бўлиб қолган. Ўтган йиллар давомида ноҳия казолари, хўжаликларнинг раҳбарлари жуда кўп ўзгарди. Лекин бўкаликларга хос бўлган бир-бирига ҳамкорлик, ҳамдардлик, одамийлик, уюшқоқлик, фидойилик, меҳнатсеварлик, камтарлик, меҳр-оқибатлилик сингари жуда кўп фазилатлар кўпайса-кўпайдики, камаймади, ўзгармади. Улар энг қийин дамларда ҳам чекиланмайдилар, руҳан тушмайдилар, қийинчиликлар сари кўкрак кериб борадилар. Баҳор кечикиб кетган, катта-катта майдонларга қайтадан чигит экишга тўғри келган бу йилги шароитда ҳам бўкаликлар мўл-ҳосил етиштирганликлари ва бу ҳосилни йиғиб-териб олишда уюшқоқлик, жасорат, буюк ирода кучини кўрсатганликларининг боиси ҳам шунда. Шунинг учун ҳам бугунги кунда улар уйган хирмон 52 минг тоннадан ошди. Бу ҳосилнинг 80 фоизидан кўпи машиналарда терилди.

Бир юмуш бўлса уни кўнгилдагидек қилиб бажармагунча тиниб-тинчимайдиган тимирязевликлар, уларнинг орқасидан навоийликлар, ленинизмликлар бирин-кетин маррага етиб келдилар, уларнинг ибрати бошқаларни ҳам тезкорлик билан ишлашга ундайди.

Жуда кўп хўжаликлар, бригадаларнинг етакчилари ижарачи-деҳқонлар, жамиятимизда бўлаётган буюк ўзгаришлар туфайли насиб этган мустақиллик, эркинлик имкониятларидан энг аввало далада астойдил меҳнат қилаётганлар тўғрисида ғамхўрлик қилиш йўлида фойдаландилар. Бу катта омил бўлди. Бу оддий деҳқонларни ҳамиша руҳлантириб турди. Чунки улар меҳнати қадрланди. Қадр-қиммат топган одам эса ўзини ўтга уриб, чўққа уриб бўлса ҳам, эл-улус олдида берган ваъдасини уддасидан чиқишга ҳаракат қилади. Бу ҳақ гап.

Ҳозир ҳамма гапиряпти. Қаранг-а, қандай яхши! Шаҳардан ёрдамчи олмай, талабаларни ўқишдан қўймай, чалғитмай ҳам режани бажарса бўларкан-ку! Бу — тўғри, аввало жумҳуриятимиз раҳбарлари саъйи-ҳаракати билан амалга оширилаётган хайрли ишларнинг натижаси бу! Шундай йўл тутилдики, ҳар бир хўжаликда, ҳар бир қишлоқда тани-жони соғ, билагида кучи-қуввати бор одам ўз ихтиёри, қалб амри, ташаббуси билан баҳоликудрат теримда қатнашди. Чунки 1 килограмм териладиган пахта учун 40, айрим жойларда ҳатто 50 тийиндан нақд пул бериб турилди. Механик-ҳайдовчи эса 1 тонна пахта учун 25—30 сўмдан олди.

Бу ҳазилакам гап эмас, тийинлар йиғилиб сўмларни, сўмлар йиғилиб юзларни, мингларни ташкил этади. Жуда кўп оилалар, механик-ҳайдовчилар бу имкониятдан фойдаланиб, мўмай пул ишладилар, кам-кўстларини бутлаб олишди. Тўғри бўлди. Лекин менга қолса, табиатнинг деҳқонга қилган саховати-ю тантилигини алоҳида таъкидлар эдим. Баҳорда қийналганинг етар, ҳосилингни охиригача териб ол, деб туриб берди табиат! Бу жуда катта марҳаматдир.

Бўкаликлар яна қанча ҳосил топширишмоқчи, дейсизми! Буни ҳозирча айтмаган, «сир» тутган маъқулмикин! Лекин шу нарса аниқ ва равшанки, жумҳуриятимиз Президентининг деҳқон етиштирган ҳосилнинг режадагисидан беш фоизи, режадан ташқарисининг ҳаммаси ўзига қолади, деб берган фармони ҳам борку. Бу жуда олижаноб ҳиммат! Кимки, бу ҳимматдан фойдаланмас экан, назаримда, у ўз меҳнати қадрига етмаган бўлади. Ўйлайманки, бундай деҳқон топилмаса керак. Демак, бўкаликлар ҳам далада қолган ҳосилни иложи борича ёғин-сочинли кунларга қолдирмай, териб олиш ва ўз шахсий хирмонларига жойлаб қўйиш имкониятини қиладилар.

Н. ИСАЕВ.

МАНФААТДОРЛИКНИ ОШИРИБ

ХЎЖАЛИГИМИЗДА 840 гектар майдонда пахта етиштирилди. Шу кунгача режадаги 2250 тонна ўрнига 2800 тоннадан кўп ҳосилни йиғиб олдик. Ҳосилдорлик эса 33 центнердан ошиб кетди. 1991 йил ҳосилини йиғиб-териб олишга пухта тайёргарлик кўрилди. Ишлаб чиқаришда ижара усули кенг амалга оширилди. Мавсумда иштирок этаётганларнинг моддий манфаатдорлигини оширишга асосий эътиборни қаратдик. Натижа кутилганидан ҳам зиёда бўлди. Биринчи навбатда механизатор ва теримчиларга ҳақ тўлашнинг янги усулларини қўлладик.

Далаларда 18 та терим машинаси юксак унум билан ишлади. Абдулла Ғойипов, Холтурсун Раймқулов, Ортиқбой Исломов, Маҳмуд Ҳамроевларнинг ҳар бири 205—212 тоннадан пахта теришди. Йиллик режани хўжаликда биринчи бўлиб бажарган Турсунмат Бажоқов бошчилигидаги 9-бригада аъзолари 500 сўм пул билан мукофотландилар. Шу билан биргаликда битта «Жигули» енгил автомашинаси ажратиладиган бўлди.

Бригадалар ўртасида кунлик ўсиш бўйича ўтказиб турилган мусобақа ҳар беш кунда якунланиб, ғолиблар 150 сўм пул мукофоти билан тақдирланиб турилди. Транспорт ҳайдовчиларининг иши ҳам ҳар беш кунда кўриб чиқилиб, моддий рағбатлантирилди. Иккинчи теримда машинада терилган ҳар бир тонна пахта учун 50 сўмдан пул беришга қарор қилдик. Пул ҳар куни даланинг ўзида бериб борилди. Бу усул терим суръатини ошириш ва далалардаги бор ҳосилни йиғиштириб олишда қўл келди.

Йиғим-теримда 270 дан зиёд киши қатнашяпти. Карима Эрмонова, Турсуной Ҳусанова, Маҳбуба Ҳолматовалар кўпминг килограммчиларнинг олдинги сафларида боришяпти. Ҳозирги кунда барча куч ва имкониятларни далалардаги бор ҳосилни охиригача йиғиштириб олишга сарфлаяпмиз.

Абдукарим ТОШМАТОВ,
Ўрта Чирчиқ ноҳиясидаги А. Икромов номли жамоа хўжалиги раиси.

ТОШКЕНТ БОҒЛАРГА БУРКАНАДИ

● Бу куз фаслида Ўзбекистон Республикаси пойтахтини бизнинг иқлимий шароитимиз учун махсус мослаштирилган энг яхши манзарали ва мевали дарахтларнинг ғаройиб навлари безайди. Тошкентда 1 ноябрдан 1 январга қадар кўчаларни ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш икки ойлиги ўтади. 30 октябрь куни Тошкент шаҳар ижроия комитетида бўлган кенгашда шу ҳақида гапирилди. Кенгашни Тошкент шаҳар ижроия комитетининг раиси А. Ҳ. Асқаров бошқарди.

Сўзга чиққан кишиларнинг нутқларида таъкидланганидек шаҳар хўжалигининг барча хизмат маҳкамалари шаҳримиз жаҳондаги энг гўзал, экология жиҳати мусаффо зонали пойтахтга, яшаш ва ишлаш ёқимли бўлган боғларга бурканган шаҳарга айланиши учун бу ишда фаол қатнашиши лозим.

Икки ойлик мобайнида ирригация шохобчалари ва иншоотлари тартибга келтирилади. Маҳаллаларда «кимнинг маҳалласи чиройли» ва «намунали уй» танловлари бўлиб ўтади. Тошкент вилоятининг боғдорчилик хўжаликларида етиштирилган бир неча ўн минг туп кўчат пойтахт боғлари, хиёбонлари ва кўчаларини безайди.

Кенгашда Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги вазирлар маҳкамаси раисининг ўринбосари Э. Самандаров нутқ сўзлади.

Н. ПОЛЯНСКАЯ,
ЎзТАГ МУХБИРИ.

—●—

• *Китоб жавонингизга*

М. РИД, «КАНИЗАК»

Америка — сеҳрли диёр. Бу мафтункор юртнинг кўплаб атоқли шоир ва ёзувчиларини бутун дунё танийди. Улардан бири Майн Рид бўлиб, ўзбек китобхонлари унинг машҳур «Оқ танли сардор» романини мутолаа қилишга муяссар бўлишган эди.. Яқинда «Камалак» нашриёти ёзувчининг яна бир асарини ўзбек тилида чоп этди. Бу асарда Америка ҳаётининг XVIII аср қулдорлик тузуми давридаги воқеалар ёритилган бўлиб, халқнинг кураши, орзу-умидлари маҳорат билан қаламга олинган.

Роман «Канизак» деб номланади. Умуминсонийлик ғоялари сингдирилган, қизиқарли саргузашт руҳи сизни XVIII аср Америка ҳаётига етаклайди ва сиз озодлик нашидасининг ҳамда севгининг беқиёс кучини уруш ҳам, сиёсий курашлар ҳам енга олмаслигига яна бир бор амин бўласиз.

Т. ЕРҚУЛОВ.

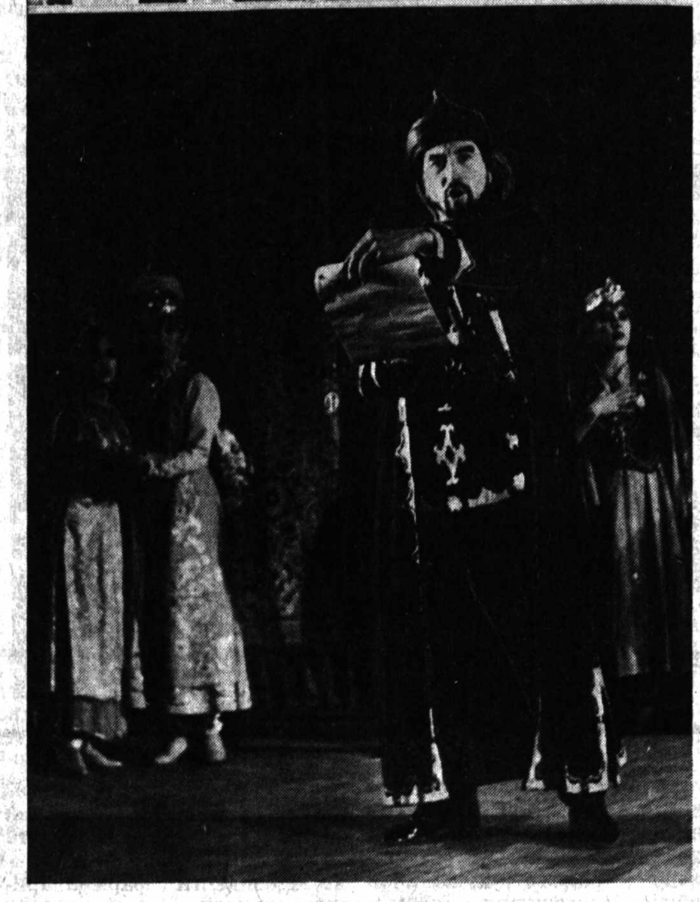

● ЎЗБЕКИСТОН Театр арбоблари уюшмаси қошидаги «Наврўз» мусиқавий фольклор-этнографик театр студияси шу йили ташкил топган эди. Оз муддат ичида театр-студия жамоаси «Тоҳир ва Зуҳра», «Алпомиш» спектаклларини саҳналаштирди. Ушбу спектакллар театр-студиянинг Туркия ва Финляндиядаги сафарлари давомида намойиш қилиниши режалаштирилган.

СУРАТЛАРДА: «Тоҳир ва Зуҳра» спектаклидан кўринишлар.

Суратчи Р. АЛЬБЕКОВ.

ЛИРИК ҚАТРА

«ТУРКУ ТОЖИК НИГОРИМ...»

АМИР Алишер Навоийда шундай байт бор:

«Нигори турку тожикам
кунад сад хона вайрона
Ба-дон мижгони тожиконаву
чашмони туркона!»
Яъни: «Турку тожик нигорим
айлагай юз уйни вайрона
Ўшал тожикча киприклар
ўшал кўзлар-ла туркона!»

Мен уни илк марта учратган оним шу байт ёдимга келди. Ўша дамдан бошлаб ҳаловатимни йўқотдим. Қўлимга қалам олсам, фақат ишқий мисралар тўкилади қоғозга. Йўлакдан оёқ товуши эшитилса, У келаяпти, деб ўйлайман. Ва ниҳоят У келди. Узоқ-узоқ суҳбатлашдик. Сайр қилдик.

Қайтаётиб чиройли гулдасталар тутиб турган гул сотувчиларга дуч келдик. Улар бизни ўраб олиб, тинмай қўлларидаги гулдасталарни мақташарди.

Мен гул эгаларига дедим:
«Кўраяпсизларми, мана бу қиз қандай гўзал! Агар унинг чиройига тенг келадиган гулдастангиз бўлса кўрсатинглар!». Улар менинг истагимдаги гулдастани топиб беришолмади.

Биз хайрлашув олдидан бир-биримизга узоқ термулишиб қолдик. Уни кузатиб қайтар эканман, йўлда болаларга калима ўргатаётган отахонга дуч келдим. Отахон «Ла илаҳа иллоллоҳу...», деб айтар, болалар жўр бўлишарди.

«Ла илаҳа иллоллоҳ» — Оллоҳдан ўзга маъбуд йўқ! Қўлларим қаламни излаб қолдилар. Ҳаёлимга мисралар қуйилиб кела бошлади. Кечагина олган ён дафтарчамнинг илк варағига байтлар МУВАШШАҲ бўлиб тўкилди:

«Ла илаҳа иллоллоҳ» — ваъз
ўқилар одамлар аро,
Мен дегайман: дилбарим ҳам
танҳодур санамлар аро.
Асло қуёш, ойни демам
тенг суюклим тавсифига,
Ки алар лойиқ турурға
ёр базмида шамлар аро.
Тонг отди дебон ўйламанг,
хуршид мандек сарсон кезур,
Ёрни уйқуда топай деб,
ул боғи эрамлар аро.
Оҳу фарёд айласам гар
отманг маломат тошини.
Ошиқ эрмас бўлмаса ул
афсона беғамлар аро.
Фош бўлса ишқим, найлайин,
тунлар кўзимда уйқу йўқ,
Сочилур сирrим сочидек
ёстиққа оҳ-ғамлар аро.
Айтмасам жон, айтсам забон
сўзонадур ишқ заҳмидин,
Васлидин йўқ ўзга малҳам
дардимға малҳамлар аро.
Толенинг қасди бормидур
қатлимға шайланмиш фироқ,
Қўрқарам деб: «Дилмурод, ёр
қолғайму мотамлар аро?!»

Дилмурод САИДОВ.

УЙ-МУЗЕЙДА КЎРГАЗМА

Ўзбек опера санъати тарихи «Бўрон» саҳна асаридан бошланган эди. Мазкур биринчи ўзбек операсининг юзага келиши машҳур бастакор, профессор Мухтор Ашрафий номи билан боғлиқдир.

«Бўрон» Алишер Навоий номли Ўзбекистон Давлат академик Катта опера ва балет театри саҳнасида кўп марта томошабинлар эътиборини ўзига тортди. Унинг ҳар бир саҳналаштирилиши учун опера мазмунига мос чиройли безаклар тайёрланган эди. Бугунги кунда улар бадиий график асарлар сифатида эъзоз топмоқда.

Яқинда бир неча бор чоп этилган бу безакларнинг нусхалари жамланиб, мўъжаз кўргазма ташкил қилинди. Мазкур экспозиция Тошкентдаги М. Ашрафий уй-музейи залларидан бирига қўйилди. Шунингдек, бу ерда томошабин атоқли бастакор концертлари ва ижодий учрашувлари учун махсус чиқарилган дастурлар билан ҳам танишиши мумкин.

ТАЛАБГОР БОРМИ?

«ZXSPEKTRUM» («Спектрум») компьютери сотилади. Телефон: 56-47-50.

Шанба ва якшанба кунлари мурожаат қилишингиз мумкин.

* * *

АВТОМОБИЛЬ ЭГАЛАРИ, СИЗЛАР УЧУН!

«ТОН» ширкати автомобилингизнинг ойнасини пардозлаб беришга

ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

Бу сизга қуёш нурларини таъсир этишидан халос қилишда ҳам автомобилингиз салони жиҳозлари ўнғайиб кетмаслигида ёрдам беради.

«Тон» ширкати шунингдек машиналарни олиб қочиб кетишга қарши қурилмалар ва сигнализацияларни ўрнатиб беради.

«Тон» ширкати бажарилган ишларнинг сифатини кафолатлайди.

Манзилгоҳимиз: Тошкент шаҳри, Халқлар дўстлиги кўчаси, Тошкент жумҳурият отчопари ёнидаги 26-ёнилғи қуйиш ташкилоти (транспорт: 17-трамвайнинг сўнгги бекати). Телефон: 76-75-59.

ЎЗБЕКИСТОН ЖУРНАЛИСТЛАР УЮШМАСИ ТОШКЕНТ ТАШКИЛОТИДА

ФОЙДАЛИ МАСЛАҲАТЛАШУВ

Тошкентда журналистлар ташкилотларида тижорат ишларини ривожлантириш масалаларига бағишланган семинар-кенгаш бўлиб ўтди. Тошкент ва Сирдарё вилоятлари, Тошкент, Гулистон, Янгиер, Чирчиқ шаҳарлари рўзномаларининг муҳаррирлари, бошланғич журналистлар ташкилотларининг котиблари, кичик корхоналарнинг раҳбарлари бозор иқтисодиёти муносабатлари шароитида журналистларни ижтимоий-иқтисодий муҳофазалаш манбаларини кенгайтириш хусусида фикрлашиб олдилар.

Учрашув қатнашчилари айниқса, «Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» рўзномалари бошланғич журналистлар ташкилоти, «Журналист» ишлаб чиқариш ижодий бирлашмасининг директори В. Стулин, Тошкент журналистлар ташкилоти ижодий ишлаб чиқариш бирлашмасининг директори Т. Азимов, «Гулистон янгиликлари» рўзномасининг муҳаррири Э. Халилов, «Пионер Востока» рўзномаси тижорат ишлари директори А. Замшева, Пискент ноҳия «Меҳнат байроғи» рўзномасининг муҳаррири Т. Қосимов, «Сирдарьинская правда» рўзномаси муҳаррири В. Токарев ва бошқаларнинг аҳолига, ташкилот ва муассасаларга пулли хизматларни ривожлантириш усуллари ҳақидаги мулоҳазалари катта қизиқиш уйғотди. Учрашув иштирокчилари тижорат ишини йўлга қўйиш билан боғлиқ тажрибаларни кенг ўртоқлашдилар. Ўзбекистон Журналистлар уюшмаси раисининг биринчи ўринбосари Ф. Абдураҳимова жумҳуриятда журналистларнинг моддий-маиший аҳволини яхшилаш, ҳозирги шароитда уларни ижтимоий муҳофазалаш борасида олиб борилаётган ишлар ҳақида гапириб берди.

ЯНГИ ИЖОДИЙ ГУРУҲЛАР

Тошкент журналистлар ташкилоти бошқарувининг Котибият кенгаши болалар матбуоти ходимлари билан ишлаш ва ноширлик ишлари секциялари таркибини тасдиқлади. Ўзбекистон радиоси болалар эшиттиришлари таҳририяти бош муҳаррири Э. Маликов болалар матбуоти ходимлари билан ишлаш секциясининг раиси, «Ўзбекистон» нашриётининг директори Р. Шоғуломов ноширлик ишлари секцияси раиси этиб тасдиқландилар. Бу ижодий гуруҳлар рўзномалар, ойномалар, нашриётлар қаламкашларининг касб маҳоратини ошириш, янги шароитларда ижодий жамоалар аъзолари меҳнатини ташкил этиш тажрибасини умумлаштириш каби кўзда тутилган режаларни белгиладилар.

ОЙНОМАДА — КИЧИК КОРХОНА

«Звезда Востока» ойномаси бошланғич журналистлар ташкилоти «Сезам» кичик корхонасини ташкил этди. Бу корхона ижодий, ишлаб чиқариш ва «савдо-сотиқ» ишларини йўлга қўйиб, ойнома жамоасини моддий-техника жиҳатдан мустаҳкамлаш, қаламкашларни ижтимоий муҳофазалаш мақсадларига хизмат қилади.

Тошкент журналистлар ташкилоти бошқарувининг Котибият кенгаши «Звезда Востока» ойномаси қошидаги кичик корхона Низомини тасдиқлади.

Ж. САЪДУЛЛАЕВ.

• *Футбол. Олий лига*

МЎЪЖИЗАСИЗ МЎЪЖИЗАЛАР

МАМЛАКАТ БИРИНЧИЛИГИ НИҲОЯСИГА ЕТДИ

Шанба куни миллионлаб футбол мухлисларининг нигоҳи «ойнаи жаҳонда» бўлди. Гарчанд, унда «Торпедо» ва Киев динамочиларининг бронза медали учун кескин кураши кўрсатилган бўлса ҳам бизни бошқа шаҳарлардаги натижалар кўпроқ қизиқтирарди. Учрашув тамом бўлгунча биз бор-йўғи 4 натижадан хабардор бўлдик. «Торпедо» динамочиларни 1:0 ҳисобида енгиб, бронза медали соҳиби бўлди. Москванинг «Спартак» командаси «Металлург»ни 2:1 ҳисобида доғда қолдирди. «Пахтакор»нинг асосий рақиблари мўъжиза яратишди. «Металлист» мамлакат чемпиони — армиячилардан 3:2 ҳисобида устун келган бўлса, Владикавказнинг «Спартак» жамоаси Москвада «Локомотив»ни 1:0 ҳисобида мағлубиятга учратди.

Ана шу ўйинлар натижасидан биз билдикки, «Пахтакор» қандай бўлмасин Днепропетровскда маҳаллий «Днепр»ни енга олиши зарур. Акс ҳолда — «Хайр, олий лига» дейишга тўғри келади.

Эртасига — якшанба куни бўлгани учун «Тошкент ҳақиқати»нинг «Пахтакор» командаси бўйича жамоатчи мухбири Миржалол Қосимов билан боғлана олмадик. Шунинг учун ҳам «Днепр» — «Пахтакор» учрашувини шарҳлаб беришни команда мураббийларидан бири — Мирзоҳид Ғуломовдан илтимос қилдик.

— Мирзоҳид ака, наҳотки «Пахтакор» ҳам мўъжиза яратиб, сафарда ғалаба қозонган бўлса?

— Ҳа, бизни табриклашингиз мумкин. «Пахтакор» олий лигада ўз ўрнини сақлаб қолди. Биз, сиз айтаётган ўша «мўъжиза»га эришиш учун озмунча ҳаракат қилдикми? Ҳамма бизга қарши эди. Бироқ йигитларимиз бутун масъулиятни ҳис қилган ҳолда майдонга тушишди ва вазифани аъло даражада уддалашди.

— Кечирасиз, учрашув натижаси кўпроқ тасодифга тортадими, ёки табиийликка?

— Тақдири ҳал бўлиши лозим бўлган команда фақат худодан мадад кутмайди. Йигитлар бу учрашувга «Ё ҳаёт, ё мамот» шиори билан тушишди. Тўғри, бу учрашув натижаси «Днепр» учун ҳеч нарса англатмасди. Бироқ, аввалги ўйинда «Помир»дан енгилган днепрчилар ишқибозлар олдида ўзларини кўрсатишлари керак эди. Бунинг устига агар улар мағлуб бўлсалар, биринчи лигага юртдошлари — харьковлик футболчилар тушиб кетар эдилар. Шунинг учун ҳам биз ғалабага осонликча эришганимиз йўқ.

— Ўйиннинг бориши ҳақида тўхталсангиз...

— Шу куни, айтганимдек, ҳамма нарса бизга қарши бўлди. Днепропетровскка борган кунимиз қор ёғди. Ўйингоҳ маъмурияти майдонни қордан тозалаш учун кўп иш қилди. Бироқ майса совуқда музлаб, майдон сирпанчиқ бўлиб қолди. Бу йигитларимиз учун кутилмаган ҳол эди, шунинг учун ҳам майдоннинг ўзига ўрганиш учун анча вақт керак бўлди. Гол ҳам майдон эгалари кутмаган вазиятда — биринчи бўлим тугашига саноқли дақиқалар қолганида киритилди. Унинг муаллифи Игорь Шквирин бўлди.

Иккинчи бўлимда майдон эгалари олдинга ташланишди. Бироқ ҳимоячиларимиз ва айниқса, дарвозабон Юрий Перескоков бу дақиқаларда аниқ ҳаракат қилишди. Учрашувнинг 60-минутида Олег Синелобов 25 метрлардан тепган тўпни дарвозабон Городов қайтаришга ожизлик қилди. Зарба шунчалик кучли ва аниқ бўлдики, у «ойнинг энг яхши голи» учун кўрсатилса ажаб эмас. Кейинчалик, маълум бўлишича, шу куни ўйингоҳ маъмурияти бизни чалғитиш учун ёлғон маълумот берган экан. Ўйин давомида Харьковдан армиячилар аввал 2:1, сўнгра 3:1 ҳисобида олдинда боряптилар, деган ахборотлар янграб турди. Бундай вазиятда биз дурангга эришсак ҳам олий лигада қолар эдик. Бироқ бу кун «Пахтакор»ни тўхтатишнинг иложи йўқ эди. 84-минутда Андрей Пятницкий учинчи тўпни киритиб, учрашув тақдирини ҳал қилди. 88-минутда майдон эгаларидан Москвин дарвозамизни ишғол қилса-да, бу ҳеч нарсани ўзгартирмасди.

— Раҳмат, бизнинг номимиздан пахтакорчиларни муваффақият билан табриклаб қўйинг.

— Мен ҳам рўзнома орқали мавсум давомида бизни қўллаб-қувватлаган ишқибозларга команда номидан самимий миннатдорчилик билдираман...

Футбол мухлисларига қолган натижаларни ҳам маълум қиламиз: «Черноморец» — «Помир» — 1:0, «Динамо» (Минск) — «Арарат» — 0:0.

Шундай қилиб олий лига жамоалари биринчиликни якунлашди. Фахрли уч ўринни москвалик жамоалар қўлга киритишган бўлса, олий лигани «Металлист» ҳамда «Локомотив» тарк этадиган бўлди. Биз фақат шуни эслатиб қўймоқчимиз, «Пахтакор» тўп киритиш бўйича олтинчи кўрсаткичга эришди. Киритилган 37 тўпнинг 14 таси Шквиринга, 10 таси эса Пятницкийга тегишлидир.

Аброр ИМОМХЎЖАЕВ.

ЯКУНИЙ ЖАДВАЛ

	Ю	Д	М	Т	О
1. МАСК	17	9	4	57—32	43
2. «Спартак» М	17	7	6	57—30	41
3. «Торпедо»	13	10	7	36—20	36
4. «Черноморец»	10	16	4	39—24	36
5. «Динамо» К	13	9	8	43—34	35
6. «Динамо» М	12	7	11	43—42	31
7. «Арарат»	11	7	12	29—36	29
8. «Динамо» Мн	9	11	10	29—31	29
9. «Днепр»	9	10	11	31—36	28
10. «Помир»	7	13	10	28—32	27
11. «Спартак» Вл	9	8	13	33—41	26
12. «Шахтёр»	6	14	10	33—41	26
13. «Пахтакор»	9	7	14	37—45	25
14. «Металлург»	9	7	14	27—38	25
15. «Металлист»	8	9	13	32—43	25
16. «Локомотив»	5	8	17	18—47	18

ЭЪЛОНЛАР, БИЛДИРИШЛАР

Ўзбекистон Республикаси Алоқа вазирлиги
ТОШКЕНТ ЭЛЕКТРОТЕХНИКА АЛОҚА ОЛИЙ БИЛИМГОҲИ
1991-92 ўқув йили учун кундузги тайёрлов бўлимига

ТИНГЛОВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

халқ хўжалигининг барча тармоқларида ишлайдиган, камида 2 йиллик меҳнат фаолиятига эга бўлган ишчилар ва жамоа хўжалиги аъзолари орасидан тўлиқ ўрта маълумотли шахслар, корхоналар, ташкилотлар ва муассасаларнинг йўлланмаси бўйича; шунингдек, захирага бўшатилган ҳарбий хизматчилар;

мутахассисларни мақсадли тайёрлаш тўғрисидаги шартномалар асосида корхоналар, ташкилотлар ва хоказолар томонидан йўлланма билан ўқишга юборилган ишчилар, жамоа хўжалиги аъзолари ва бошқа тоифадаги ходимлар уларнинг меҳнат фаолиятидан қатъий назар қабул қилинадилар.

Тайёрлов бўлимига кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: ректор номига ариза, йўлланма (2 ёки 1, 4-илова), ўрта маълумоти тўғрисида ҳужжат (асли), иш жойидан (ҳарбий қисмдан) тавсифнома, меҳнат дафтарчасининг корхона раҳбари томонидан тасдиқланган кўчирмаси, 086/У шаклдаги тиббий маълумотнома, 3х4 см. катталикдаги 8 та фотосурат.

Шартнома бўйича келган тингловчилар шартноманинг 2 нусхасини олиб келишлари зарур.

Аризалар 20 ноябргача қабул қилинади.

Математика ва физикадан суҳбат 20—25 ноябрда, тингловчилар сафига қабул қилиш 25—30 ноябрда ўтказилади.

Тайёрлов бўлимини битирган ва имтиҳонларни муваффақиятли топширганлар кундузги бўлимнинг 1 курсига қабул қилинадилар.

Машғулотлар — 1 декабрдан бошланади. Ўқиш муддати — 8 ой.

Тайёрлов бўлимига қабул қилинганлар қуйидагича стипендия билан таъминланадилар:

олий билимгоҳ бюджети бўйича ўқувчилар — 80 сўм ҳажмида стипендия оладилар;

шартнома бўйича ўқувчилар учун стипендия ҳажмини корхона белгилайди.

Бошқа шаҳардан келганларга ётоқхонадан жой берилади.

Қуйидаги манзилга мурожаат қилинсин: 700084, Тошкент шаҳри, Энгельс кўчаси, 108-уй. Тайёрлов бўлими деканати.

Маълумотлар олиш учун телефон: 35-36-06.

ЙИГИТЛАР ВА ҚИЗЛАР!

Агар Сиз Ўрта Осиёдаги энг йирик корхоналардан бири бўлмиш Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасида меҳнат қилмоқчи ва Тошкент техника дорилфунунида таълим олмоқчи бўлсангиз

8-ТАЖРИБАВИЙ ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИГА ЎҚИШГА КЕЛИНГ!

Бу ерда сиз учиш аппаратларини йиғувчи-чилангар, механика-йиғув ишлари чилангари, саноат ускуналарини таъмирловчи чилангар, рақамли дастур воситасида бошқариладиган дастгоҳларнинг оператори, токарь фрезерчи, кенг қамровли дастгоҳчи касбларини эгаллаб чиқишингиз мумкин.

Таълим ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.

9-синфларни битирувчилар тажриба гуруҳида ўқийдилар ва 2 йил давомида ўрта маълумот ҳамда касб эгаси бўладилар.

Бир йиллик гуруҳлардаги 9-синф битирувчилари ишчи малакасини эгаллайдилар.

11-синфни битирувчилар ойига 115—150 сўм миқдорида стипендия олиб ўқийдилар ва 6 ой давомида касб эгаллаб чиқадилар.

Ўқиш даврида ўқувчилар овқат, кийим-бош билан таъминланадилар. Улар Чкалов номидаги Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасига қарашли пансионат ва профилакторийда дам олиб, соғлиқларини мустаҳкамлашлари мумкин.

Ўқиш вақти меҳнат фаолиятига қўшиб ҳисобланади.

Билим юртини «аъло» баҳолар билан битирганлар, Тошкент техника дорилфунунига ўқишга юбориладилар.

Совет Армияси сафларида хизмат қилиб қайтган бошқа шаҳарлик ўқувчиларга ётоқхонадан жой берилади.

Билим юртига қуйидагича борилади: 10, 23, 27-трамвайлар, 18, 49, 97-автобуслар; 1, 10, 14, 18, 24-троллейбусларнинг «Ленинград» меҳмонхонаси» бекати.

МАНЗИЛИМИЗ: 700128, Усмон Юсупов кўчаси, Авиация тор кўчаси, 10-уй.

Телефон: 41-57-54.

Театр

А. НАВОИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 5/XI да **Евгений Онегин**, 7/XI да **Тоҳир ва Зуҳра**, 8/XI да **Корсар**, 9/XI да **Флория Тоска**, 10/XI да **Чипполино** (12.00), **Оловли фаришта** (19.00).

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 5/XI да **Жонимни ол, жонгинам**, 6/XI да **Афандининг беш хотини**, 7/XI да **Қуёв**, 8/XI да **А. Навоий**, 9/XI да **Жар**, 10/XI да **Хотинлар «гап»идан чиққан ҳангома**.

МУҚИМИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУСИҚАЛИ ТЕАТРИДА — 6/XI да **Муҳаббат навоси**, 7/XI да **Дардимни айтаман, куласизми?**, 8/XI да **Дардимни айтаман, куласизми?**, 9/XI да **Қуёвлар конкурси**, 10/XI да **Юсуф ва Зулайҳо**.

Куйбишев ноҳияси «Мева-сабзавот» ассоциацияси маъмурияти шу ассоциацияга қарашли омбор мудири

Мансуржон Зокирович ЗОКИРОВнинг

фожиали вафот этганлиги муносабати билан унинг оила аъзоларига ҳамдардлик изҳор этади.

Муҳаррир Н. НАСИМОВ.

Тошкент ҲАҚИҚАТИ

МУАССИСЛАР: ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ВИЛОЯТ КЕНГАШИ ВА «ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» ЖУРНАЛИСТЛАР ЖАМОАСИ.

БИЗНИНГ МАНЗИЛГОҲ: 700000 ТОШКЕНТ, ГСП ЛЕНИНГРАД КЎЧАСИ, 32.

Муҳаррир ўринбосарлари — 335885, 325747, 325748, 337916; масъул котиб — 334808, 325353; масъул котиб ўринбосарлари — 325750; бўлимлар: мафкура — 325778, 337010; қишлоқ хўжалиги — 325647; саноат, қурилиш ва транспорт — 325749; маҳаллий Кенгашлар ҳаёти — 325733; ижтимоий масалалар — 325556; маданият — 325767; адабиёт ва санъат — 325553; ёшлар ҳаёти, ахборот, ҳарбий-ватанпарварлик ва спорт 325645; хатлар ва оммавий ишлар — 334048, 325354; жамоатчи кенгаш қабулхонаси — 334048, 325354, эълонлар бўлими — 325727.

● Ўзбекистон Компартияси Марказий Қўмитаси нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. 700000, Тошкент, ГСП, Ленинград кўчаси, 32. Рўзнома офсет усулида А—2 форматида босилади. ● 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Нашр кўрсаткичи: 6284. Индекс: 64672. Босишга топшириш вақти — 20.30. Босишга топширилди — 19.00. 44 минг нусха босилди.